

Gorenjski Glas

TOREK, 16. AVGUSTA 2022

LETO LXXV, ŠT. 65, CENA 2,00 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Deset tisoč romarjev na Brezjah

Ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore je v včerajšnji pridigi na Brezjah poudaril soodgovornost vsakega za mir. Ves dan je včeraj do največjega slovenskega romarskega središča romalo blizu deset tisoč ljudi, kar je dokaz, da se po koroni vrača življenje.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Blizu štiri tisoč ljudi od blizu in daleč se je udeležilo včerajšnje osrednje slovesnosti na Brezjah v počastitev praznika Marijinega vnebovzjetja, ki je največji Marijin praznik in eden najbolj spoštovanih krščanskih praznikov. Ves dan je včeraj do največjega slovenskega romarskega središča romalo blizu deset tisoč ljudi, kar je dokaz, da se po koroni vrača življenje in da ljudje, tudi v strahu pred morebitnimi nemirnimi in kriznimi časi, iščejo mir in tolažbo.

Slovesno maševanje je vodil ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. V pridigi je spomnil na današnji svet, ki je vedno bolj zapleten in zahteven. Podobno je tudi z našo domovino. Ljudje ob tem ne smemo mižati in iskati krivcev drugje, ampak je vsak med nami dolžan storiti vse, da bi bilo med ljudmi, med skupinami, med političnimi strankami, med narodi in državami več sožitja in prizadevanj za mir. Ko je govoril o podatku, da se je v letošnjem prvem četrtletju rodilo 4109 prebivalcev,

umrl pa je 6301, in podvomil, ali so te številke prave, saj je bila mnogim otrokom odvzeta pravica do življenja, je spomnil na besede papeža Frančiška, naj vsak prihajajoči otrok prinaša veselje.

Na Brezjah že cel avgust opažajo povečano število vernikov, prihajajo tudi skupine romarjev in Romi, ki so Marijo počastili s sobotno procesijo.

Včeraj popoldne je bilo slovesno tudi v Lescah, ko je v čast 900. obletnice prve omembe cerkve maševal kardinal dr. Franc Rode.

Blizu štiri tisoč romarjev se je udeležilo včerajšnje dopoldanske slovesne maše, ki jo je daroval ljubljanski nadškof metropolit msgr. Stanislav Zore. / Foto: Tina Dokl

Na Vršiču posredovala policija

V podaljšanem prazničnem koncu tedna je bil Vršič ena od turistično najbolj obleganih in prometno obremenjenih točk. Na obeh straneh ceste parkirana vozila so ovirala promet, kaos je reševala policija.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Zaradi prometnega kaosa na Vršiču so morali v nedeljo posredovati policisti, stanje pa se je po intenzivnih večurnih aktivnostih policistov normaliziralo, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Težava so povzročala vozila, parkirana na eni in obeh straneh ceste, pa tudi velika gneča na gorskem prelazu. »Na cesti mora biti vedno dovolj prostora, da promet poteka normalno, in predvsem dovolj prostora za interventna vozila. Tega danes ni bilo.«

▶ 16. stran Vozila so bila parkirana kar ob cesti, policisti voznike pozivajo k odgovornosti. / Foto: Pu Kranj

Leško letališče zasedli »hrošči«

▶ 9. stran

Na leškem letališču so se srečali ljubitelji Volkswagenovih zračno hlajenih vozil. / Foto: Tina Dokl

Priloga: **Zgornjesav'c**

AKTUALNO

Brez kadra postelje ostajajo prazne

Družba SeneCura v Komendi dokončuje dom starostnikov, sprejem prvih stanovalcev pa zamikajo težave z iskanjem kadra.

3

GORENJSKA

Zadovoljni s parkirnim režimom

»Z novim parkirnim režimom smo zadovoljni, saj bo razbremenil prenatrpana parkirišča, ki so jih doslej v veliki meri zasedli dnevni migranti ...«

6

ZANIMIVOSTI

Po svetu plula tudi ladja Kamnik

Medobčinski muzej Kamnik je letošnje poletje obarvan morskno, saj je na ogled zanimiva gostujoča razstava Slovenske ladje.

8

KMETIJSTVO

Pastirski stan bodo prenovili

V Agrarni skupnosti Hrušica so se na Hruščanski planini lotili obnove zajetja in petinšestdeset let starega pastirskega stanu.

15

VREME

Danes bo deloma sončno. Jutri bo sončno in toplo. V četrtek bo sprva sončno, popoldne se bo verjetnost za nevihte povečala.

12/26 °C

jutri: sončno in toplo

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Naše izkušnje

Naša hiša je dobro izolirana, zato lažje poskrbimo, da je bivanja kljub zunanji vročini udobno. Zračimo ponoči, najboljše pa je v zgodnjih jutranjih urah narediti prepih. Na vseh oknih in tudi nekaterih vratih imamo zaščitne mreže proti mrčesu. Ko posije sonce, zapremo vsa okna in vrata. Na vseh oknih in vratih imamo zunanje rolete, s katerimi preprečimo soncu, da bi nas ogrevalo; zjutraj na vzhodu in popoldne na zahodni strani hiše. Klime ne potrebujemo! Imamo zelenjavni vrt, ki ga zalivamo z deževnico, ki se s celotne strehe hiše steka v dva nadzemna zbiralnika. Vsak zbiralnik ima 2.000 litrov, voda je za zalivanje primerno ogreta in deževnica tudi letos zadošča za potrebe našega vrta. Zemlja na vrtu se manj izsuši, če delamo zastirke, pri nas v ta namen uporabljamo pokošeno travo. Prispevek z veliko uporabnimi nasveti iz lastnih izkušenj sta nam poslala naša dolgoletna naročnika Milica in Tone Pobežin iz Tržiča, za kar se jima iskreno zahvaljujemo. Simbolično darilo bosta prejela po pošti. Še vedno je čas, da nam tudi vi pošljete kakšen praktični nasvet iz svojega vsakdana. Naša naslova sta Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, in koticek@g-glas.si.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ANDREJ ŽAGAR** z Jezerskega.

Kdo mora oddati vlogo

URŠKA PETERNEL

Kranj – Za letne pravice, kot so otroški dodatek, državna štipendija, znižano plačilo vrtca in subvencija malice in kosila, ob začetku novega šolskega in študijskega leta upravičencem ni treba oddati novih vlog. Kot so poudarili na ministrstvu za

ali elektronska vloga), prav tako mora oseba ves čas prejemanja pravice sporočati spremembe, ki vplivajo na upravičenje do pravice,« poudarjajo na ministrstvu. Gre denimo za spremembo števila oseb ali upravičencev, spremembo ali vključitev v vzgojno-izobraževalni zavod, spremembo statu-

Primer družine, ki se ji 31. avgusta 2022 izteče pravica do otroškega dodatka, znižanega plačila vrtca, denarne socialne pomoči in subvencije najemnine: o pravici do otroškega dodatka in znižanem plačilu odloči CSD po uradni dolžnosti – družini ni treba vložiti vloge za podaljšanje pravice. Za podaljšanje pravice do denarne socialne pomoči in subvencije najemnine pa vlogo mora oddati, in sicer najkasneje do 31. avgusta 2022.

delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, omenjene letne pravice, ki se iztečejo, centri za socialno delo podaljšujejo po uradni dolžnosti.

Kdaj pa je vendarle treba oddati vlogo? »Če oseba prvič vlaga vlogo za priznanje pravice do otroškega dodatka, znižanega plačila vrtca, državne štipendije in subvencije malice in kosila, mora vložiti vlogo na predpisanem obrazcu (papirna

sa učenca, dijaka ali študenta in spremembo vrste periodičnega dohodka, pri državni štipendiji pa tudi druge okoliščine, ki jih ureja zakon o štipendiranju.

Pri mesečnih pravicah, kot so denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, subvencija najemnine, pa morajo upravičenci sami vložiti vlogo za priznanje prve pravice, za podaljšanje pravice in v primeru sporočanja sprememb.

Zakaj so zaprti nekateri Petrolovi servisi

Kranj – Občani opažajo, da so nekateri bencinski servisi Petrola, denimo v Lescah, na Koroški Beli in v Kranjski Gori, zaprti ali delujejo s skrajšanim delovnim časom. V Petrolu so za STA pojasnili, da je razlog pomanjkanje delovne sile zaradi okužb s covidom-19. Ob tem so zagotovili, da je v bližini, v oddaljenosti treh minut, odprto drugo Petrolovo prodajno mesto.

Upokojenci imajo sindikat

Sindikat upokojencev Slovenije, ki je eden od 22 sindikatov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS), je prostovoljna organizacija, v kateri so člani, ki tudi po upokojitvi želijo ostati pripadniki velike družine ZSSS, vključijo pa se lahko tudi vsi drugi upokojenci.

JANKO RABIČ

Kranj – Sindikat upokojencev Slovenije veliko pozornosti namenja pomoči in varovanju pridobljenih pravic upokojencev, socialni pomoči, medgeneracijskemu sodelovanju, spremlja aktualne družbene dogodke. Območni odbor sindikata deluje tudi na Gorenjskem, sedež ima v Kranju.

Pomaga reševati probleme upokojenih

»Veliko ljudi po upokojitvi sploh ne ve, da obstaja naš sindikat, ki ob minimalni članarini pomaga reševati probleme upokojenih, pa še prijetne sprostivne so na voljo,« poudarja predsednik odbora Rudi Jevšek.

»Članarina je res minimalna, 0,4 odstotka od višine pokojnine, na primer za upokojenca s sedemsto evri pokojnine le 2,8 evra.«

»Naše vodilo je, da ostajamo del družbe, da z življenjsko močjo, ki jo še imamo, pomagamo k razvoju in k pozitivnim spremembam v naši družbi. Gremo po stopinjah svojih staršev in starih staršev, da bomo nekoč vzor svojim vnukom in da vsaj malo pomagamo graditi dobro prihodnost zanje. Vključili smo se v akcijo Sindikata upokojencev Slovenije na področju usklajevanja pokojnin. Ena od pomembnejših skupnih akcij je vgradnja dvigal v štiri- in večetažne zgradbe. Ta

Mirela Žnidarec in Rudi Jevšek, sekretarka in predsednik gorenjskega območnega odbora Sindikata upokojencev Slovenije / Foto: Janko Rabič

bo olajšala življenje predvsem starejšim in invalidnim osebam, pa tudi mlade družine bodo imele z vozički lažji dostop do stanovanj. Vključujemo se v širše dejavnosti medgeneracijskega sodelovanja. Na Paradi učenja na Jesenicah smo predstavili projekt Za krepitev socialnega dialoga.«

Bonitete, popusti, brezplačna pravna pomoč

Med letošnjimi prednostnimi nalogami želijo povečati število članov in ponuditi vse ugodnosti, ki jim ob tem pripadajo. »Teh je kar nekaj, različne bonitete, popusti, brezplačna pravna pomoč, enkrat letno najbolj

ranljivim posameznikom lahko namenimo nekaj sredstev. Po področnih odborih Sindikata upokojencev Slovenije imamo enkrat letno srečanja s športnimi igrami. Lani smo bili Gorenjci gostitelji v Škofji Loki. Glede na manjše število naših udeležencev se lahko pohvalimo z odličnimi športnimi rezultati. Drugo leto zapored smo osvojili pokal za drugo mesto. Vsa srečanja so za naše člane brezplačna. Posebej naj poudarim, da je članarina res minimalna, 0,4 odstotka od višine pokojnine, na primer za upokojenca s sedemsto evri pokojnine le 2,8 evra. Z večjim številom članov bomo

zmogli še več, voljo in energijo imamo.«

Pri izvrševanju nalog in programov gorenjskega Območnega odbora Sindikata upokojencev Slovenije je veliko pomoč sekretarka Mirela Žnidarec, ki velikokrat ugotavlja, da upokojeni nekdanji delavci še vedno premalo poznajo delo sindikata, pravice in ugodnosti, ki jim pripadajo. »Veliko naporov vlagamo, da čim širši krog naših članov in nasploh upokojencev seznanimo s svojim delom, gorenjski odbor se zelo trudi za to, zasluži si vse pohvale. Izvedli smo že delavnice, vsem želimo pomagati,« poudarja Mirela Žnidarec.

Glovo praznuje prvo obletnico

V enem letu je 350 dostavljavcev Glova v 23 slovenskih mestih dostavilo več kot milijon naročil.

MAJ PETERKA

Kranj – Spletna platforma za dostavo različnih vrst izdelkov in jedi po želji kupcev je praznovala prvo obletnico prihoda v Slovenijo. Kurirje z rumenimi nahrbtniki je v Sloveniji mogoče videti na ulicah večjih mest, na Gorenjskem pa dostavljajo v Kranju, v okolici Bleda, Jesenic in Medvod pa prek partnerjev z lastno dostavo. V enem letu je 350 dostavljavcev Glova v 23 slovenskih mestih dostavilo več kot milijon naročil.

Nenavadna naročila domačih uporabnikov

Slovenski uporabniki so v preteklem letu pokazali mnoge zanimive nava-

naročilo na dan. V obdobju enega leta delovanja platforme pri nas se med bolj nenavadna posamezna naročila, kupljena v razdelku Kar-

Aplikacija uporabnike povezuje z restavracijami, trgovinami z živili, lekarnami in trgovskimi verigami, ponuja pa tudi kategorijo Karkoli, ki omogoča naročanje dobesedno česarkoli.

de. Dnevni rekorder je oseba, ki je naenkrat naročila 41 pic v skupni vrednosti tristo evrov, spet drugi je v enem letu imel 341 naročil, kar je v povprečju skoraj eno

koli, med drugim uvrščajo: kanister barve za pleskanje, 16 paketov kondomov, paket umetnih nohtov in eno veliko naročilo ledu – kar sto kilogramov.

Med Slovenci prevladuje McDonald's

V aplikaciji lahko uporabniki naročajo v restavracijah, kot so McDonald's, Hood Burger, Subway in Picarole, ter v trgovinah, kot so Tuš, Žito in Hiša daril. Po podatkih Glova je prav McDonald's med Slovenci najbolj priljubljena restavracija. Najpogostejša naročila iz restavracij na slovenskem trgu pa so pice, burgerji s krompirčkom in azijska hrana, v trgovinah in supermarketih Slovenci najraje naročajo vodo, mleko in kruh.

Brez ustreznega kadra postelje ostajajo prazne

Družba SeneCura v Komendi dokončuje dom starostnikov, sprejem prvih stanovalcev pa zamikajo težave z iskanjem kadra.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Po dolgoletnih napreznih lokalne skupnosti so v Komendi vendarle dobili dom za starejše, ki ga je zgradila družba SeneCura. Trenutno poteka končno opremljanje notranjosti doma, ki je julija že pridobil uporabno dovoljenje in se pripravlja na sprejem prvih stanovalcev. Zapleta pa se pri iskanju kadra. Vodstvo se je nadejalo, da bo dom prve stanovalce sprejel do jeseni, a se bojijo, da ne bo tako.

Manjka zdravstvenega kadra in kuharjev

»Naša trenutno največja težava, s katero smo se srečevali tudi pri nedavnem odprtju novega doma v Žireh in v SeneCura novem domu Hoče - Slivnica (oba sta že odprta, vendar kapacitete še ne popolnoma izkoriščene), je namreč zaposlovanje ustreznega kadra. Manjka nam predvsem zdravstvenega kadra in kuharjev,« nam je povedala poslovna direktorica družbe v Sloveniji Sanda M. Gavranovič in ob tem dodala, da so za osebje v kuhinji sicer našli začasno zunanjo rešitev.

Kljub razpisom, pomoči lokalne skupnosti, zavoda za zaposlovanje in izobraževalnih ustanov, so na razpisana delovna mesta prejeli

Dom starostnikov že ima uporabno dovoljenje, na odprtje pa še čaka. / Foto: Aleš Senožetnik

izjemno skromno število prijav. Dokler nimajo ustreznega kadra, pa po normativih ne morejo sprejeti stanovalcev.

Kot pravi direktorica, za privabljanje zaposlenih v SeneCurinih domovih uporabljajo različne aktivnosti.

Na razpisana delovna mesta so prejeli izjemno skromno število prijav. Dokler nimajo ustreznega kadra, pa po normativih ne morejo sprejeti stanovalcev.

S programom Z roko v roki nagrajujejo zaposlene, ki v podjetje pripeljejo deficitaren kader, bolničarjem ponujajo financiranje šolanja ter se povezujejo s srednjimi medicinskimi šolami na tem področju ter zavodom za zaposlovanje. »Zaposlenim

kandidatom ponujamo številne ugodnosti, kot so višji regres, božičnica, nagrada ob zaposlitvi za deficitaren kader, plačilo dodatnega kolektivnega nezgodnega zavarovanja, plačilo pokojninske premije, nezgodno za-

varovanje, možnost fleksibilnega delovnika ...« našteva Gavranovičeva.

V zadnjih dveh letih so v SeneCurinih domovih v Sloveniji zaposlenim izplačali 1200 evrov regresa, dvesto evrov božičnice, poleg katere so dobili tudi novoletno

darilo v vrednosti 50 evrov. Zaposlene obdarijo tudi za veliko noč, novoletno darilo pa prejmejo tudi otroci zaposlenih do 12. leta starosti.

Poziv k sistemskim rešitvam

Kot še dodaja Gavranovičeva, za sprejem stanovalcev sicer vlada veliko zanimanje, a postelje brez ustreznega kadra ostajajo prazne, zato poziva tudi k sistemskim rešitvam: »Tako kot mnogi naši kolegi v drugih domovih, pa naj gre za koncesionarje ali javne zavode, menimo, da so na tem področju nujno potrebne sistemske rešitve za ureditev vseh teh zagat, ki jih imamo na področju kadrovske politike v domovih starejših.«

k

KOMENTAR
ALEŠ SENOŽETNIK

Malo mladih, malo kadra

V začetku leta je bilo prebivalcev, starih od 15 do 29 let, 308 tisoč oz. 15 odstotkov manj kot leta 2012. Število starejših od 65 let se na drugi strani povečuje, danes jih je že 136 tisoč več kot mladih, kažejo podatki Statističnega urada, ki so jih objavili ob petkovem dnevu mladih.

Spremembe v starostni piramidi družbo postavljajo pred številne izzive, ki pa jih v Sloveniji še nismo konkretno naslovili. Manj mladih pomeni tudi manj domače delovne sile, zato se podjetja zatekajo k zaposlovanju tujcev. V času, ko beležimo rekordno zaposlenost in je na zavodu za zaposlovanje prijavljenih najmanj brezposelnih doslej, o težavah delodajalcev poslušamo vse pogosteje. A država se odziva počasi, postopki zaposlovanja tujcev se vlečejo več mesecev, kar nas postavlja v slabši položaj v primerjavi z mnogimi drugimi državami.

Tujci pri nas sicer predstavljajo približno osmino delovno aktivnih. Večinoma prihajajo iz balkanskih držav, iz katerih črpajo tudi druge evropske države, zaradi česar se t. i. balkanski bazen prazni. Delodajalci se zato ozirajo po delovni sili tudi iz bolj oddaljenih držav, kar pa prinaša nove izzive – denimo učinkovito integracijo delavcev in njihovih družin, ki prihajajo iz kulturno drugačnih okolij.

Konec julija smo na okrogli mizi o zaposlovanju tujcev, ki

jo je organiziral Gospodarska zbornica Slovenije, slišali, da brez tujih delavcev ne bo napredka in blaginje. Tudi zato je hiter in učinkovit sistem zaposlovanja tujcev nujno potreben, a prav tako tudi nadzor, ki bo preprečeval zlorabe, ki so tudi v zadnjem času odmevale v javnosti.

Hkrati pa je seveda nujno potrebno izkoristiti vse potencialne domače delovne sile, od spodbujanja delovno sposobnih, ki ne želijo delati, do vračanja domačih kadrov, ki si kruh služijo v tujini. Dobrodošla bi bila davčna razbremenitev plač, a gredo predlagane vladne spremembe na tem področju ravno v obratno smer, opozarjajo delodajalci.

Gospodarstveniki si želijo tudi več sodelovanja s šolstvom, ki bo izobraževalo kadre, ki jih pri nas potrebujemo. Tudi po vzoru škofjeloškega šolskega centra, kjer vsako leto velik del dijakov usmerijo v vajejniški sistem in tako mladim že zelo zgodaj zagotovijo stik z delodajalcem, tem pa mlado delovno silo v poklicih, kjer kadmrov primanjkuje. A kot smo slišali na nedavnem Festivalu vajeništva, se tudi ta dokazano dober sistem še vedno srečuje s povsem neprimernimi stereotipi.

Pravijo, da svet stoji na mladih. Ti pa upajo na ukrepe, ki bodo reševali izzive, ki jih prinašata sedanjost in prihodnost in bi jih morali pravzaprav reševati že včeraj.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urša Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltrednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Jeseniški upokojenci: Nismo bebc

Člani Društva upokojencev Jesenice so se burno odzvali na situacijo z digitalnimi boni, namenjenimi starejšim. Kot pravijo, se odgovorni glede digitalnih bonov iz upokojencev norčujejo.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Potem ko je Služba vlade za digitalno preobrazbo v začetku meseca objavila seznam izvajalcev izobraževanja, v katere se bodo morali vključiti starejši od 55 let, če bodo želeli izkoristiti bone 22 za nakup računalniške opreme, so se razpoložljiva mesta takoj zapolnila. Na voljo jih je bilo namreč le pet tisoč, medtem ko je v državi okrog šeststo tisoč upokojencev. Za Gorenjsko so bili izbrani trije izvajalci, in sicer Ljudska univerza Radovljica, Ljudska univerza Škofja Loka in B&B Kranj. Na dejstvo, da za območje Jesenic oziroma

Zgornje Gorenjske ni bil izbran noben izvajalec, so se burno odzvali v Društvu upokojencev Jesenice. Kot pravijo, se pristojni glede digitalnih bonov iz upokojencev delajo norca.

»Nismo bebc, da ne opazimo, kako nas želijo peljati žejne čez vodo in skriti že vnaprejšnje dogovore,« so zapisali in poudarili, da ne potrebujejo bonov, temveč vsaj osnovno znanje, da lahko sledijo hitremu razvoju digitalne tehnologije.

»Za digitalno opismenjevanje potrebujemo stalno izobraževanje, ne pa nekaj malega denarja, s katerim si lahko kupiš le tipkovnico, slušalke, ali miško in

morda še ekran slabše kakovosti. Le malo upokojencev resnično potrebuje računalniško opremo. Upokojenci potrebujemo pametni telefon – tega ne moremo kupiti z digitalnimi boni –, in zna-

Naivno sem načrtovala nakup boljšega tiskalnika. (upokojenka z Jesenic)

nje (izobraževanje), da lahko uporabljamo koristne aplikacije,« so poudarili.

Kot so opozorili, bo le en odstotek upokojencev imel to srečo, da jim bo vlada izročila digitalni bon. »In kdo so ti srečneži? Med njimi je večina tistih, ki računalništvo že obvladajo, saj morajo

biti med prvimi prijavljenimi in morajo znati hitro poiskati pravo informacijo ...« Poziv k ureditvi problematike so poslali na Zvezo društev upokojencev Slovenije, kjer so poudarili, da so v sti-

ku z novo vlado, da bodo potrebe starejših od 65 let oziroma upokojencev ustrezno naslovljene in urejene. Sicer pa so že januarja podali pripombe na zakon o digitalni vključenosti in opozorili na diskriminacijo starejših in onemogočanje dostopa do digitalnih znanj za vse.

Zaključujejo obnovo grobišča

MARJANA AHAČIČ

Begunje – Vojno grobišče v Dragi so lani temeljito obnovili, ta mesec pa bodo dokončali še zaključna dela. Kot so pojasnili na radovljiški občinski upravi, so bili tako lani prenovljeni obe-lisk in spomeniki z imeni padlih talcev, zdaj pa bodo

nagrobne prizme še pravilno usmerjene. Dela bodo opravljena po načrtu projektnega podjetja Ambient, ki skrbi za zapuščeno arhitekta Edvarda Ravnikarja, ki je zasnoval grobišče. Financirali jih bosta Občina Radovljica in država. V času del bo obisk grobišča otežen.

Grobišče v Dragi so začeli obnavljati že lani. / Foto: Gorazd Kavčič

Druga izdaja knjižice Delavska malca

Jesenice – Lani so na Jesenicah izdali knjižico Delavska malca, v kateri predstavljajo značilne jedi, ki so jih včasih jedli jeseniški delavci, a se še danes znajdejo na domačih mizah. Knjižice so hitro pošle, zato so zdaj pripravili drugo izdajo, brezplačno so na voljo v TIC Jesenice na Titovi 18 in pri jeseniških gostincah, kjer izbrane jedi pod enotnim imenom Delavska malca tudi strežejo. To so Dom Pristava, Penzion Pr' Betel, Gostilnica in pizzerija Chilli, Restavracija Kazina, Gostilna in pizzerija Turist in Bistro Oaza. Ponujajo jedi, kakršne so včasih kuhali v »fabriških« kantinah ali so jih na domačo mizo postavljale delavske gospodinje, na primer: meso iz župe, govnač in jabuka v šlafroku, ajmoht z žganci ali vaseršpocni, fržolova župa in omlete z marmelado, jesihflajš z jajcem, kranjska klobasa in okisan fržov, ješprenj s suhimi rebri in šmorn, suh vratnik in endivija s krompirjem, tenstana jetrca s polento ... Delavska malca je nastala pod okriljem projekta KUHAM DOMAČe ob finančni podpori Občine Jesenice.

Odkopali temelje Brezjanke

Domačini v Begunjah ugotavljajo, da ena od dveh Plečnikovih kapelic, ki stojita na vrtu gradu Katzenstein, na začetku ni stala na mestu, kjer stoji danes.

MARJANA AHAČIČ

Begunje – Ena od dveh Plečnikovih kapelic, Brezjanka, je bila v letih po drugi svetovni vojni očitno z mesta, ki so ji ga namenili arhitekt Plečnik, ki je objekt zasnoval, in sestre usmiljenke, ki so vodile gradnjo, prestavljena na mesto, kjer stoji danes, so že pred časom ugotovili domačini. Letos so prvotne temelje tudi našli in odkopali.

Brezjanka je nekoč stala drugje

Kot pojasnjuje domačin Sašo Gašperin, prvi dvomi o tem, da paviljon Brezjanka na koncu kostanjevega drevoreda v parku graščine Katzenstein ne stoji na originalni lokaciji, segajo v čas priprave razstave o delih arhitekta Jožeta Plečnika v Begunjah leta 2019.

Domači župnik dr. Matjaž Ambrožič in Jani Kolman sta pri preučevanju arhiva Družbe hčera krščanske ljubezni Vincencija Pavelskega naletela na izredno bogat fotografski arhiv, ki prikazuje stanje objekta v letih 1938–1940. Natančen pregled fotografij je že tedaj pokazal, da hribina v ozadju na fotografijah ne sovpadajo s tisto v naravi, da tlak ni izdelan na enak način, da manjka v tlak vdolan križ, da so klopi izvedene v drugačni obliki ... Predvsem pa je begalo izročilo, da je Plečnik skupaj s sestrami usmiljenkami objekt poimenoval Brezjanka po brezovem drevoredu – današnja Brezjanka pa stoji na koncu kostanjevega drevoreda.

Domači župnik dr. Matjaž Ambrožič in Jani Kolman sta pri preučevanju arhiva Družbe hčera krščanske ljubezni Vincencija Pavelskega naletela na izredno bogat fotografski arhiv, ki prikazuje stanje objekta v letih 1938–1940.

Našli prvotne temelje

»Uganka se je začela razpletati februarja letos, ko je dolgoletni vrtnar v parku graščine Katzenstein g. Freljih Sašu Gašperinu pokazal lokacijo izvorne postavitve lope Brezjanka, približno tristo metrov severneje od sedanje lokacije. Prostor je bil tedaj še povsem zaraščen, vendar se je dalo takoj prepoznati, da gre za prvotne temelje,« je povedal predsednik Turističnega društva Begunje Peter Kolman, ki je skupaj s Sašem Gašperinom, župnikom Ambrožičem in Janijem Kolmanom sodeloval pri ponovnem »odkritju« Brezjanke.

»Na podlagi odkritja se je Borut Marter z lastnikom zemljišča, Psihiatrično bolnišnico Begunje, dogovoril za čiščenje objekta in organiziral prostovoljske delovne akcije, s katerimi so

dokončno odkopali nasuti material in tako odkrili originalno lokacijo, kjer so dobro vidni ohranjeni prvotni tlak, betonski podstavki za

1953. Takrat so objekt prenesli bližje stavbi, v park, ki je bil namenjen terapevtski dejavnosti. Na sedanjem mestu je pred tem stala tudi kapeli-

Natančen pregled fotografij je že tedaj pokazal, da hribina v ozadju na fotografijah ne sovpadajo s tisto v naravi, da tlak ni izdelan na enak način, da manjka v tlak vdolan križ, da so klopi izvedene v drugačni obliki ...

hrastove stebre, nekaj stonpnic in tudi brezi, ki še vedno rasteta ob mestu, kjer je nekoč stala senčnica,« je še pojasnil Kolman.

Prestavljena po vojni

Nekateri starejši krajani se še spomnijo, da je bila Brezjanka prestavljena, pravi. »Po besedah Vide Kočvar je do prestavitve prišlo v času preurejanja gradu Katzenstein iz miličniške šole v psihiatrično bolnišnico, najverjetneje leta

ca, ki pa je bila najverjetneje pred tem uničena, kot tudi Plečnikova kapela v graščini,« je še pojasnil.

Obnova dragocene dediščine

Lastnica obeh objektov je od leta 2019 dalje Občina Radovljica, ki pri obnovi obeh Plečnikovih paviljonov v Begunjah, spomenikov državnega pomena, sodeluje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine.

Vodo iz Peričnika bodo nehali klorirati

Namesto kloriranja bodo uvedli UV-dezinfekcijo, projektna dokumentacija je že izdelana.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah imajo že dalj časa težave s pitno vodo iz zajetja Peričnik; ob vsakem večjem deževju jo je namreč treba prekuhavati, saj je motna, vzorci pa so mikrobiološko neskladni. Javno komunalno podjetje Jeko je zato pred skoraj dvema letoma uvedlo dezinfekcijo s hipokloritom, po domače so vodo začeli klorirati, kar je naletelo na precej ogorčenja med občani. Še pred leti so se namreč na Jesenicah lahko pohvalili, da

pijejo eno najboljših vod v državi.

Na Občini Jesenice so zato začeli iskati vzroke, zakaj prihaja do tako pogostega kaljenja vodnih virov. Tako so predlani pri Geološkem zavodu naročili izdelavo hidrogeološke študije,

Ob tem so strokovnjaki geološkega zavoda predlagali, naj na Jesenicah proučijo možnost nadomestnega napajanja iz vodnega vira v predoru Karavanke, s katerim bi v času, ko je voda iz Peričnika motna, oskrbovali občane. Kot poudarjajo, je glede na raziskave vodni vir iz predora Karavanke zelo čist, brez bakterij.

v sklopu katere so opravili tudi več vrtin. Izsledki raziskav so zdaj znani in na zadnji seji občinskega sveta sta jih predstavila dr. Luka Serianz iz Geološkega zavoda Slovenije in Matjaž Pezdir iz javnega komunalnega podjetja Jeko. Kot izhaja

iz končnega poročila, se ob obilnejšem deževju dvigne vodostaj Triglavске Bistrice in površinske vode vdirajo v sedimente v bližini zajetij, kar povzroči motnost in vdor koliformnih bakterij. Gre za bakterije, ki so sicer naravno prisotne v okolju in so posledica gnitja organskih snovi, denimo listja, zato je praktično nemogoče, da bi locirali vir, kje te bakterije nastajajo, je dejal Serianz. Zato so predlagali dva ukrepa, in sicer vzpostavitev peščene filtracije in UV-dezinfekcije. Ta naj bi nadomestila sedanjo

Iz vodovodnega sistema Peričnik se z vodo oskrbuje okrog 15 tisoč prebivalcev občine Jesenice, in sicer osrednji in severozahodni del mesta ter Hrušica.

dezinfekcijo s hipokloritom. Občina Jesenice je projektno dokumentacijo za vgradnjo UV-dezinfektorja že pridobila, prav tako služnosti lastnikov zemljišč na trasi cevovoda. V kratkem bo objavljeno tudi javno naročilo za izbor izvajalca del.

A dela bodo morala biti prilagojena pogoju, po katerem se v strugo Bistrice zaradi varstva habitata ne sme posegati v času od 1. oktobra do 28. februarja.

Na ta način računajo, da bodo lahko odpravili stalno dezinfekcijo sistema s hipokloritom, delno pa bodo odpravili tudi ukrep prekuhavanja ob manjših preokračitvah motnosti vodnega vira, so pojasnili na Občini Jesenice. Poleg tega projektna dokumentacija predvideva obnovo odseka vodovoda med glavnim jaškom za vgradnjo UV-dezinfektorja in jaškom za vzdrževanje tlaka.

Občina je z nedavnim sprejetjem rebalansa zagotovila tudi dodatni denar za sanacijo, tako je v proračunu na voljo 625 tisoč evrov.

Festival vznemirja nekatere prebivalce

V teh dneh v Spominskem parku Udin boršt poteka Drops festival, ki vznemirja nekatere prebivalce okoliških vasi. Med drugim opozarjajo na kaljenje miru, onesnaževanje narave in ogroženo varnost domačinov. Ob tem Bor Košnik, glavni organizator, zagotavlja, da prireditev poteka v skladu z ukrepi za zaščito narave, udeležencev in domačinov.

MAŠA LIKOSAR

Tenetiše – Kot so v sporočilu, ki smo ga pred kratkim prejeli v uredništvo, zapisali krajani Mlake in Tenetiš, hrupna elektronska glasba kali njihov spanec, poleg tega jih skrbi za varnost domačinov, nekateri si namreč v teh dneh ne upajo v gozd na sprehod. »Bojimo se kriminala, saj se takšen dogodek odvija v bližini naših hiš, po opažanju ljudi pa je vidno, da je tam prisotna najrazličnejša populacija,« so zapisali.

Za varnost udeležencev Drops festivala skrbijo profesionalni varnostniki, društveni reditelji, zdravstveni delavci, reševalci iz vode ter gasilci.

Obenem domnevajo, da organizator za izvedbo prireditve ni pridobil vseh potrebnih dovoljenj in soglasij, udeleženci pa naj bi na območju kampilali na črno, ob tem pa kljub razglašeni veliki požarni ogroženosti

Organizatorji letos pričakujejo okrog osemsto obiskovalcev, velik del predstavljajo tudi mladi iz tujine. / Foto: arhiv organizatorja

kurili odprt ogenj v naravi. »Kampiranje se izvaja brez ustrezne oskrbljenosti s sanitarijami in prhami, kar se vidi v gozdu, kjer je vedno več fekalnih odpadkov in smeti,« so opisali krajani, ki se sprašujejo, kdo skrbi za red in mir na prireditvi. »Končno vprašanje pa je, kako je Mestna občina Kranj sploh podala

soglasje za takšen dogodek, saj poteka sredi kulturno-zgodovinskega parka Udin Boršt,« so dodali krajani ob mnenju, da bi bilo treba soglasje občine preklicati.

Pridobili vsa dovoljenja

Drops festival letos med 12. in 21. avgustom že četrty poteka na območju Udin boršta pod okriljem

Društva Šenčurativa. Kot je pojasnil Bor Košnik, zastopnik društva in glavni organizator, prireditev poteka izključno na travniških območjih, ki so izvzeta iz varstvenega režima oddelka o Spominskem parku Udin boršt. »Na Upravni enoti Kranj smo pridobili vsa potrebna dovoljenja za izvedbo prireditve in

tudi za kampiliranje skladno s predpisano zakonodajo in ob upoštevanju vseh deležnikov,« je poudaril Košnik in dodal, da vselej poskrbijo tudi za izredne ukrepe za zaščito narave, ki so kot pogoj navedeni v dovoljenju za prireditev. »Kurjenje na

fekalnim onesnaženjem območja, ki bi bilo posledica prireditve, nisem seznanjen,« je dodal.

Nepravilnosti ni bilo

Med drugim je Košnik še poudaril, da doslej pristojni organi niso ugotovili nobe-

Drops festival je festival moderne plesne in eksperimentalne glasbe, kjer potekajo različne umetniške delavnice, delavnice joge ter ekološkega ozaveščanja.

prireditvi je že vsa leta strogo prepovedano, na kar opozarjamo s tablami. V treh letih pa nismo imeli nobenega primera nespoštovanja te prepovedi,« je dejal.

Kot je pojasnil, je dogajanje od prvih objektov okoliških vasi oddaljeno več kot tisoč metrov zračne razdalje. »V času prireditve postavimo tudi zvočne ograde, da ne bi prišlo do negativnih vplivov na okolje. Vedno zagotovimo dovolj kemičnih stranišč, ki so redno čistena. Postavljene imamo tudi prhe, za potrebe katerih vodo pripeljemo, odpadno vodo pa zbiramo in odvažamo. S kakršnim koli

nih nepravilnosti, kaznivih dejanj ali prekrškov, do katerih bi prišlo na prireditvi ali v njeni okolici. »Na podlagi prijave smo sicer lani dobili obisk inšpekcije, ki pa ni ugotovila nobenega onesnaženja,« je povedal Košnik in zagotovil, da so udeleženci festivala mirni, nemoteči in ozaveščeni glede narave. »To potrjuje tudi dejstvo, da je varnostna služba, ki varuje prireditev, v svojem poročilu navedla, da gre za eno najbolj zglednih prireditvev v Sloveniji in da so obiskovalci prijazni tako do drugih obiskovalcev kot do osebja, ki skrbi za prireditev,« je še dodal.

Pogodba podpisana še avgusta?

Podpis pogodbe za izgradnjo težko pričakovane ceste Hotemaže–Britof se nekoliko zamika zaradi usklajevanja med Občino Šenčur in Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, ob tem pa šenčurski župan Ciril Kozjek zagotavlja, da bo pogodba podpisana še v avgustu.

MAŠA LIKOSAR

Britof – Glavni investitor gradnje državne ceste Hotemaže–Britof je Ministrstvo RS za infrastrukturo, občine, po zemljiščih katerih bo potekala cesta, bodo pri tem dolžne financirati javno razsvetlavo ter gradnjo infrastrukture za pešce in kolesarje. K temu sta se Mestna občina Kranj (MOK) in Občina Šenčur zavezali s podpisom pogodbe z DRSI leta 2013, ki je bila osnova za pridobivanje gradbenega dovoljenja. Od skupnega zneska naj bi Mestna občina Kranj prispevala 162.518,35 evra, Občina Šenčur pa 928.810,36 evra.

Sofinancerske pogodbe niso pričakovali

Občina Šenčur je sredi junija prejela v podpis pogodbo med naročnikom Ministrstvom za infrastrukturo, sofinancerjema Mestno občino Kranj in Občino Šenčur ter izbranim izvajalcem

Pogodbo za gradnjo državne ceste Hotemaže–Britof naj bi podpisali še v tem mesecu. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjsko gradbeno družbo, ki bo ta odsek ceste zgradila za nekaj več kot 5,6 milijona evrov. »Z Direkcijo RS za infrastrukturo še

Državna cesta Kranj–Hotemaže bo razbremenila prometne tokove Kranja in Šenčurja ter okoliških krajev.

usklajujemo višino sofinanciranja in določila pogodbe. Po končanih usklajevanjih bomo vsi deležniki v Medgeneracijskem centru v Šenčurju podpisali pogodbo, to naj bi se zgodilo še avgusta letos,« so pojasnili na Občini Šenčur, kjer sofinancerske pogodbe niso pričakovali, saj so bili prepričani, da občina pri gradnji ne bo nosila nobenih stroškov. Dodali

so še, da se bo izvajalec s pogodbo obvezal, da bo dela dokončal v skladu s terminskim planom izvajanja del, v 750 dneh od uvedbe v delo.

Razbremenitev prometa

V MOK so zadovoljni, da bo po skoraj štiridesetih letih vendarle prišlo do izgradnje manjkajočega odseka državne ceste Kranj–Hotemaže, ki je v državnih načrtih že od leta 1985. Odsek bo izjemnega pomena tudi zaradi dejstva, da se bo nanjo navezoval načrtovani avtocestni priključek Kranj sever, za izgradnjo katerega si na MOK zadnja leta aktivno prizadevajo. »Projekt bo namreč občutno razbremenil promet in izboljšal prometno varnost v Kranju in širši okolici. V pripravi je državni prostorski načrt in upamo, da bodo vse nadaljnje aktivnosti potekale po načrtih in bi se lahko postopki za gradnjo začeli v letu 2025,« so še pojasnili na MOK.

Začenja se obnova ceste na Golem Brdu

MAŠA LIKOSAR

Golo Brdo – V tem tednu se začenja rekonstrukcija ceste na Golem Brdu med hišnimi številkami 10 in 14. Kot so pojasnili na Občini Medvode, je obstoječa cesta dotrajana, na njej so vidne kolesnice ob skrajnih robovih, pojavljajo se tudi mrežaste razpoke in lokalni posejki, ki so posledica zastajanja vode na voziščni konstrukciji. Odsek bo izbrani izvajalec, podjetje Resal, obnovil v dolžini dobrih štiristo metrov in obstoječi širini, prečni in vzdolžni naklon bosta usklajena z obstoječo cesto. Urejena bo

tudi asfaltna mulda in vgrajeni vtočni jaški za odvajanje meteorne vode. Pogodbena vrednost del znaša dobrih 104 tisoč evrov. »Z obnovo ceste se bo izboljšala prometna varnost na tem odseku, voznja pa bo tudi prijetnejša za vse udeležence v prometu,« so dodali na Občini Medvode. Dela bodo zaključena predvidoma do konca oktobra. Sledila bo še obnova ceste od hišne številke Golo Brdo 10 do križišča pri znamenju. V času del bo vzpostavljena delna zapora ceste, zato vse udeležence v prometu prosijo za upoštevanje prometne signalizacije in navodil izvajalca.

Začenja se obnova ceste na Golem Brdu med hišnimi številkami 10 in 14. / Foto: Arhiv Občine Medvode

Nova igrala in fitnes naprave

MAŠA LIKOSAR

Prebačevo – V občini Šenčur so na treh mestih namestili nova otroška igrala, ki so ograjena z zaščitno ogrado. V Voklem so jih na pobudo domačinov namestili na zelenico v središču vasi, na Olševku stojijo pri podružnični šoli, na Prebačevem pa so nova igrala postavljena na mestu,

kjer so bila doslej. Poleg tega so v Šenčurju nasprotni zbirnega centra namestili tudi pet naprav za fitnes na prostem. Kot je povedal šenčurski župan Ciril Kozjek, bodo tudi v prihodnje z nakupom igral in fitnes naprav skrbeli za dobro fizično pripravljenost občanov, otrokom pa zagotovili varno mesto za preživljanje prostega časa.

Nova otroška igrala na Prebačevem / Foto: Tina Dokl

Strategija razvoja mladinskega dela

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Mestna občina Kranj je v sodelovanju z mladinskimi organizacijami in zainteresiranimi s področja mladinske dejavnosti ter na podlagi rezultatov ankete za mlade Prebivaš–se izobražuješ–delaš–ali zadržuješ v Kranju pripravila Strategijo razvoja mladinskega dela v MOK za obdobje 2022–2030, ki ga daje v javno obravnavo. Strategija predstavlja dolgoročni načrt za vzpostavitev podpornega okolja za delovanje in razvijanje mladinske politike in mladinske dejavnosti

v MOK. V njej so zapisani konkretni cilji in ukrepi za doseganje boljših pogojev mladih pri razvoju lokalne skupnosti, višje stopnje avtonomije in upoštevanja mladih pri odločitvah na lokalni ravni ter zagotavljanje boljših pogojev za življenje in posledično hitrejšo osamosvajanje ter prehod v samostojno življenje. Zanimirani lahko pripombe posredujejo na elektronski naslov maja.pritekelj@kranj.si ali po pošti na naslov Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, in sicer do 8. septembra.

Večer ljudskih pesmi z Dečvami

Naklo – Dečve so pevke ljudskih pesmi, ki delujejo v okviru Folklorne skupine Sava. Dekleta pravijo, da so že več kot dvajset let v isti zasedbi. Nedavno smo njihovem večglasnemu petju ljudskih pesmi lahko prisluhnili v Preddvoru na vrtu gradu Dvor, kjer smo lahko tudi zapeli z njimi. Dečve so nastopile v okviru medgeneracijskega programa Ljudske univerze Kranj. Predstavile so sebe ter ljudske pesmi različnih slovenskih pokrajin in obenem udeležence naučile večglasno notranjsko pesem Jest mam, mam, mam. Če ste jih zamudili in bi radi zapeli z njimi, se jim lahko pridružite še na dveh večerih ljudskega petja: najprej v četrtek, 18. avgusta, v Naklem, gostovale pa bodo tudi v Šenčurju čez dobrih deset dni, 25. avgusta. Vstopnine za pevski dogodek ni.

Šolsko igrišče je zaprto

Preddvor – Na spletni strani Občine Preddvor je objavljeno obvestilo, ki od začetka avgusta opozarja, da so se pri Osnovni šoli Matije Valjavca začela pripravljala dela – najprej za rušenje telodavnice, ki mu bo sledila gradnja športne dvorane s širitvijo osnovne šole, zaradi česar je šolsko igrišče zaprto. Uporaba igralnih površin ob šoli je prepovedana, prav tako pa prosijo občane, da se ne zadržujejo v bližini gradbišča.

Most bo skrajšal razdaljo med bregovoma

V Mestni občini Kranj in Občini Šenčur so prejeli pravnomočno gradbeno dovoljenje za postavitev mostu za pešce in kolesarje čez kanjon Save med naseljema Jama na desnem bregu in Prebačevo na levem bregu Save. Vrednost projekta, ki naj bi ga začeli uresničevati prihodnje leto, je ocenjena na okoli 1,5 milijona evrov.

MAŠA LIKOSAR

Jama, Prebačevo – Most čez kanjon reke Save, ki bo namenjen pešcem in kolesarjem, bo občutno skrajšal pot

pa se bo po Simonu Jenku, v bližnji Podreči rojenem pesniku, ki je mladost preživel v še bližjih Prašah.

Izgradnja mostu je skupni projekt Mestne občine

Matjaž Rakovec je ob tem prepričan, da je most eden pomembnejših projektov in še dodatna pridobitev ob rekonstrukciji ceste Breg–Mavčiče, katere druga faza

projektiranje novega dvo-smernege mostu za motoriziran promet s kolesarskimi pasovi čez reko Savo, ki bo nadomestil neustreznosti most pri Planiki. V bliž-

Takšen naj bi bil novi most med Jamo in Prebačevim. / Foto: arhiv MOK

z enega brega Save na drugega. Prebivalci namreč trenutno za pot na sosednji breg premagajo skoraj deset kilometrov. Najbližji Delavski most je štiri kilometre oddaljen od lokacije proti Kranju, proti Medvodam pa je naslednji most oddaljen šest kilometrov. Z vzpostavitvijo novega mostu pa bodo občani Kranja na desnem bregu ter občani Šenčurja in prebivalci bližnjih Hrastij na levem bregu Save dobili bistveno skrajšano povezavo do sosednjega brega, vsega skupaj le nekaj sto metrov. Most bo v dolžino meril 123 metrov in v širino 3,5 metra, imenoval

Kranj (MOK) in Občine Šenčur, pri tem sta aktivno sodelovala oba župana občin, kranjski Matjaž Rakovec in šenčurski Ciril Kozjek. Med drugim sta pridobila še vsa potrebna soglasja, kar je bila zahtevna naloga, saj most poteka čez kanjon reke Save, ki je naravovarstveno zaščiteno območje.

V Kranju in Šenčurju načrtujejo, da bi lahko most začeli graditi že v letu 2023, gradnja pa bo povezana tudi s črpanjem evropskih sredstev. Trenutno še čakajo na ustrezne mehanizme iz nove finančne evropske perspektive. Kranjski župan

na odseku Praše–Jama se bo v kratkem zaključila. »Most pa bo pomemben tudi za nadaljnji turistični razvoj območja na obeh bregovih Save in območja Mavškega oziroma Trbojskega jezera,« je še povedal Rakovec.

Še več premostitvenih objektov

V MOK sicer načrtujejo še več premostitvenih objektov. Trenutno je v končni fazi projektiranja povezava za pešce in kolesarje čez reko Kokro ob Centru IBI Primskovo do Športnega centra Stanka Mlakarja, pri koncu pa je tudi

Most čez kanjon reke Save je dolgoletna želja prebivalcev naselij Jama in Prebačevo, saj bo bistveno skrajšal razdaljo do sosednjega brega.

nji prihodnosti namerava MOK z Občino Naklo naročiti še projektiranje mostu za pešce in kolesarje čez reko Savo med Besnico in Okroglim, v načrtu pa je tudi izvedba javnega natečaja za projektiranje novega mostu čez Kokro med Pungertom in Skalico oziroma Planino.

Zadovoljni s parkirnim režimom

»Z novim parkirnim režimom smo zadovoljni, saj bo razbremenil prenatrpana parkirišča, ki so jih doslej v veliki meri zasedli dnevni migranti,« je povedal predsednik Krajevne skupnosti Zlato polje Gorazd Copek.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Mestna občina Kranj je uvedla plačljivo parkiranje oziroma dovolilnice za stanovalce v podconi C2-I na Zlatem polju, kjer od 1. avgusta dalje velja režim kratkotrajnega parkiranja. Ob delavnikih je tako možno parkiranje do ene ure z ustrezno označitvijo časa prihoda. To za imetnike parkirnih dovolilnic in parkirnih abonmajev ne velja, saj so upravičeni do neomejenega parkiranja na tem območju.

Krajani Zlatega polja so ob tem prepričani, da bo uvedba dovolilnic pripomogla k sprostitvi parkirnih mest na območju strnjene poselitve

Zlatega polja, kjer se stanovalci srečujejo z eno najbolj problematičnih situacij glede dostopnosti parkirnih mest v Kranju.

»Z novim parkirnim režimom smo zadovoljni, saj bo razbremenil prenatrpana parkirišča, ki so jih doslej v veliki meri zasedli dnevni migranti,« je povedal predsednik Krajevne skupnosti Zlato polje Gorazd Copek in dodal, da so stanovalci v omenjeni podconi upravičeni do parkirne dovolilnice, pri čemer plačajo le zakonsko takso za vlogo (4,50 evra) in za dovolilnico (18,10 evra) ter materialni strošek za dovolilnico (1 evro). V nadaljevanju, predvidoma oktobra,

Krajani Zlatega polja so z uvedbo novega parkiranega režima zadovoljni. / Foto: Tina Dokl

bodo podoben parkirni režim uvedli še na območju podcone C2-J (Ulica 1. avgusta 1, 3, 5, 7, 9 in 11, Ulica

Franca Rozmana Staneta 9 in 11, Kidričeva cesta 2, 4, 4a, 4b, 6, 6a, 6b, 8, 10 in Koroska cesta 26).

V naročju dobrega velikana

V naslednjih treh torkih se obetajo zanimivi dogodki na vrtu Sokolskega doma, že danes pa vabijo na predstavitev pravljice Helene Janežič V naročju dobrega velikana.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Letošnja Bralnica, ki poteka na vrtu Sokolskega doma v Škofji Loki, je zelo dobro obiskana. Poteka vsak dan od torka do nedelje med 17. in 20. uro, zlasti zanimivo pa je ob torkih, ko so tam tudi brezplačni dogodki za otroke in odrasle. Tako bo tudi danes ob 18. uri, ko je na sporedu predstavitev pravljice domačinke Helene Janežič,

Vsi dogodki v Bralnici so brezplačni.

predsednice Muzejskega društva Škofja Loka. Knjigo z naslovom V naročju dobrega velikana bo Janežičeva predstavila skupaj z ilustratorko Polono Kosec, govori pa o zgodovini tisočletnega mesta pod Lubnikom.

»Za nami je že kar nekaj zanimivih dogodkov, danes

Anja Eržen vabi na nove zanimive dogodke v Bralnici. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorazd Kavčič

pa se obeta predstavitev pravljice, ki je na natečaju Najlepša otroška pravljica Škofje Loke osvojila odlično tretje mesto. Pred kratkim jo je izdala Knjižnica Ivana Tavčarja. V knjigi sta dve pravljici bitji, eno je Lubnik, drugo pa malček, ki mu velikani

Lubnik razkriva zgodovino našega starodavnega tisočletnega mesta. Tako bodo lahko otroci in tudi njihovi starši, skrbniki, stari starši in drugi obnovili zgodovino mesta in zgodbo o tem, kako je nastala Škofja Loka. To bo zelo poseben dogodek, prva

predstavitev te knjige, zato lepo vabljeni,« je povedala koordinatorka projekta Bralnica na vrtu Sokolskega doma Škofja Loka Anja Eržen ter povabila tudi na dogodek čez teden dni, ko bo v Bralnici potekal zanimiv dogodek z naslovom Dramatika na maturi. »To je tradicionalen dogodek, na katerem maturantje na malce drugačen način izvedo vsebine knjig, ki jih bodo morali prebrati in obravnavati v maturitetnem eseju. Glavni urednik Cankarjeve založbe Aljoša Harlamov bo predstavil pisanje esejev, ki je lahko tudi zabavno. Čeprav je dogodek namenjen maturantom, bo gotovo zanimiv tudi za vse druge,« je povedala Erženova in spomnila še na zaključni koncert, ki bo na vrtu Sokolskega doma 30. avgusta ob 19. uri. Nastopila bo spevna in samosvoja skupina Malamor z zanimivimi ustvarjalci.

Cerkev na Okroglem so prenovili

DAMIJAN JANEŽIČ

Okroglo – Prvo nedeljo po godu zavetnice podružnične cerkve sv. Marije Magdalone vaščani Okroglega praznujejo žegnanjsko ali semanjo nedeljo. Letos je bila

Naklo in oba mojstra, ki sta od svojega računa del denarnih sredstev podarila cerkvi. Pri delu so pomagali mnogi vaščani, še posebno pa Tomaž Kozina in ključarja Marjan Triler in Anton Križaj. Cerkev in vas sta do

Cerkev na Okroglem je po obnovi zasijala v vsej svoji lepoti.

/ Foto: Damijan Janežič

še posebno slovesna, saj jim je uspelo dokončati dela na zunanščini podružnične cerkve. Leta 2015 so z novo opeko prekrili streho, letos spomladi pa so se lotili obnove fasade. Zidarsko delo je opravil mojster Niko Šušteršič, pleskarsko pa mojster Aleš Markovec. Pri pokritju stroškov obnove so z darom majhni soseski pomagali župljani župnije

leta 1786 spadali v župnijo Šmartno pri Kranju, danes Kranj Šmartin. Da so vaščani imeli krajšo pot do župnijske cerkve, jim je cerkvena oblast za prehod reke Save dala izdelati lesen čoln. Vaščani so zanj uporabljali ime ladja. Vaščane in romarje k božji poti pri sv. Joštu je čez reko Savo do leta 1973 prevažal lastnik ob Savi stoječega mlina.

Novo gnezdo za štorcklje

Pred kratkim so na pobudo Matjaža Mravlje, predsednika Rotary kluba Logatec, na Bregu ob Savi postavili drog in gnezdo za štorcklje.

MAŠA LIKOSAR

Breg ob Savi – Rotary klub Logatec je s pomočjo Rotary kluba Ljubljana, podjetja Interenergo, članov kluba in ostalih dobrih ljudi zasnoval in pripravil vse potrebno za postavitev osemmetrskega kostanjevega droga in gnezda za bele štorcklje na Bregu ob Savi. Kot pravijo v Rotary klubu, skušajo vsako leto narediti nekaj dobrega za ljudi in okolje, zato so se tokrat

odločili, da pomagajo belim štorckljam. Z novim gnezdom želijo obenem opozoriti tudi na pomembnost biodiverzitete in čistega okolja.

Pobudnik in glavni organizator Matjaž Mravlja iz Šutne je pojasnil, da so tokrat že drugič pristopili k postavitvi tovrstnega droga. »Prvo gnezdo smo namreč postavili že leta 2015, in sicer v Šutni pri Kranju. Takrat so se na travnikih pasle štorcklje, ki so bile brez

doma, zato smo jim postavili drog z gnezdom in res smo bili veseli, ko so ga sprejele za svojega, čez nekaj let pa so imele celo podmladek,« je dejal Mravlja, ki je le z namenom postavitev novega droga z gnezdom za štorcklje na Bregu ob Savi kupil manjše kmetijsko zemljišče.

Gnezdo oziroma železno konstrukcijo na vrhu droga je zvaril Karli Klavžar iz Hotemaž, drog pa je priskrbel Urška Tičar z Zgornje

Bele. Ker gnezda ni dovoljeno postaviti kjerkoli, je Rotary klubu Logatec priskočil na pomoč Aleksander Pritekelj, strokovnjak za gnezdilnice, ki je ob tem opozoril, da je s tem gnezdom na Gorenjskem v okolici Kranja in Škofje Loke dosežen prag števila gnezd, ki jih lahko na tem območju postavijo. Težava naj bi bila predvsem v hrani, ki bi je lahko zmanjkalo, če bi se število štorckelj še povečalo. Pri prevozu droga so bratsko pomagali tudi v Rotary klubu Ljubljana, zlasti Edvard Škodič, nekdanji predsednik kluba. Mravlja je ob tem še poudaril, da postavitev gnezda ni enostavna in zahteva veliko prostovoljnega dela, zato se zahvaljuje vsem, ki so pri tem sodelovali. »Vsa opravila v zvezi s postavitvijo gnezda so bila prostovoljno opravljena,« je še dodal.

Izpuščene v naravo

Pred kratkim so bili iz azila za prostoživeče živali na Muti izpuščeni trije »gorenjski« mladiči štorckelj – eden z Bleda, ki je padel iz gnezda, in dva mladiča iz Šutne, katerih starša sta izginila in ju več dni nista hranila. Kot je povedal Dušan Dimnik, zunanji sodelavec Prirodoslovnega muzeja Slovenije, ki štorcklje obročka že vrsto let, so bili mladiči v naravo izpuščeni v bližini Ptujja, na mestu, kjer se štorcklje zbirajo pred selitvijo v Afriko.

Na Bregu ob Savi so postavili drog z gnezdom za štorcklje. / Foto: arhiv Rotary klub Logatec

Kokra z novim oddelkom vrtca

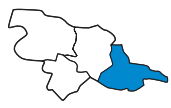
ALENKA BRUN

Preddvor – V podružnični šoli preddvorske OŠ Matije Valjavca v Kokri januarja prihodnje leto načrtujejo odprtje jasličnega oddelka, ki bo verjetno edini v naslednjih dveh letih. So v fazi projektiranja še enega prizidka k šoli, pove župan Rok Roblek. »V Preddvoru imamo težavo, no, bolj sladke skrbi, da je vedno več otrok in moramo odpreti še dodatno enoto vrtca.«

Jaslični oddelki so tisti, za katerega je vsako leto največje zanimanje, obenem pa je tudi najzahtevnejši glede prostora. In ker je dolgoročna strategija, da se šola v Kokri ohranja, pa

tudi družabne, javne dejavnosti, so se odločili, da bodo najprej odprli jaslični oddelki, če bo potreba po kombiniranem oddelku, pa še tega. »V Kokri stremimo tudi k temu, da povečamo potencial za mlade družine. Radi bi, da bi mladi ostajali v Kokri, da bi vas živela, bila poseljena,« nadaljuje župan. Tako se po eni strani trudijo ohranjati samotne kmetije, po drugi pa tudi poskrbeti za naseljevanje v pravšnji meri. Komunicirajo pa tudi z lastniki objektov, ki propadajo. Spodbujajo jih, naj jih prodajo ali pa sanirajo, kar bi v prihodnosti tudi odprlo določene stanovanjske, nastanitvene možnosti, še pove župan.

Po svetu plula tudi ladja Kamnik

Medobčinski muzej Kamnik je letošnje poletje obarvan tudi morskno, saj je na ogled zanimiva gostujoča razstava Slovenske ladje – šest ladij Splošne plovbe, prav posebno mesto pa na razstavi zaseda ladja Kamnik, ki je v zgodovini Splošne plovbe zapisana z zlatimi črkami; pod njihovo zastavo je plula namreč najdlje, skoraj 34 let.

JASNA PALADIN

Kamnik – Razstava Pomorskega muzeja Sergej Mašera iz Pirana na sodoben, tudi multimedijiški način predstavlja vseh šest ladij Splošne plovbe in s tem del naše zelo pomembne pomorske zgodovine ter dragocene pomorske snovne in nesnovne dediščine.

Na razstavi so tako predstavljene motorna ladja Martin Krpan, prva slovenska čezoceanska parna tovarna ladja Rog (I), večnamenska tovarna motorna ladja Maribor, ena izmed petih sestrskih ladij tipa Concord, linijska tovarna motorna ladja Ljubljana (III) ter motorna tovarna ladja Portorož (IV) za prevoz razsutih tovorov, zadnji nakup

Splošne plovbe leta 2011. Ladje so podrobneje opisane, razstavljene so njihove makete, pa tudi nekaj predmetov, kot denimo rešilni jopič, ladijski kompas in ladij-

Ladja Kamnik, ki so ji Kamničani izrekli dobrodošlico v nedeljo, 8. avgusta 1977, na sidrišču pred Piranom, je v zgodovini Splošne plovbe zapisana z zlatimi črkami. Je ladja z najdaljšim stažem v podjetju, saj je tovore pod zastavo Splošne plovbe prevažala častitljivih 33 let in devet mesecev in pol. Svojo pot je zaključila 8. marca 2011.

ski zvonec, fotografije, obiskovalci pa lahko prisluhnejo tudi nekaterim zgodbam pomorščakov.

Še prav posebno mesto pa so snovalci razstave na gostovanju v Kamniku namenili motorni tovarni ladji

Kamnik, ki je bila zgrajena kot zadnja iz serije petih sestrskih ladij (Velenje, Celje, Maribor, Kranj) in bila prevzeta 30. maja 1977 v ladjedelnici v Osaki na Ja-

ponskem, njen prvi poveljnik pa je bil kapitan Marijan Lazič. Kot se za vsako novo ladjo spodobi, je bilo treba tudi ladjo Kamnik primerno krstiti s tradicionalnim sekanjem ladijske vrvi, kar je kot botra opravila predmetna učiteljica likovne vzgoje in zgodovine na Osnovni šoli Stranje Majda Šteblaj, ki je bila na dogodku oblečena v narodno nošo. Njena oprava in tudi posebna sekira, s katero je krstila ladjo, so na ogled na razstavi, gospa Majda pa je bila konec junija prisotna tudi na uradnem odprtju razstave in je z zbranimi delila nekaj zanimivih spominov.

Kot izvemo na razstavi, je bila ladja Kamnik večnamenska ladja, ki je lahko prevažala razsute in generalne tovore ter največ 232 kontejnerjev. Zaposlena je

Na razstavi ima posebno mesto ladja Kamnik. / Foto: Jasna Paladin

bila pretežno v linijski dejavnosti, in sicer na liniji okoli sveta, na liniji Sredozemlje–Srednja Amerika–paciifiška pristanišča ZDA in Kanade, zadnja leta pa na liniji Srednji vzhod–Daljni vzhod. Za takratne razmere je bila moderno opremljena z najnovejšimi navigacijskimi napravami. Bila je namreč med prvimi ladjami Splošne plovbe s satelitsko navigacijo, s centralnim avtomatskim kontrolnim sistemom v strojnici, s popolnoma klimatiziranimi bivalnimi prostori in sofisticirano tovorno opremo, katere dvigala lahko posamično

in na mah dvignejo tovor do 120 ton teže. Poganjal jo je pogonski stroj, ki je imel moč 6319 kW. Polno nатовorjena je dosegala hitrost 15 vozlov pri dnevni porabi 34 ton težkega goriva. Na ladji je bilo prostora za 36 članov posadke, večina pa je posadka štela nekaj več kot 20 članov. Ladja je bila dolga 147,7 metra in široka 22,9 metra, ugrez je znašal 9,36 metra, premer ladijskega vijaka je bil 5,1 metra, teža enega sidra pa kar 5,25 tone.

Ladja Kamnik, ki so ji Kamničani izrekli dobrodošlico v nedeljo, 8. avgusta

1977, na sidrišču pred Piranom, je v zgodovini Splošne plovbe zapisana z zlatimi črkami. Je ladja z najdaljšim stažem v podjetju, saj je tovore pod zastavo Splošne plovbe prevažala častitljivih 33 let in devet mesecev in pol. Svojo pot je zaključila 8. marca 2011, ko jo je družba Splošna plovba v indijskem pristanišču Alang prodala v razrez za staro železo, spomin nanjo pa bo za vedno ostal tudi po zaslugi razstave v Medobčinskem muzeju Kamnik na gradu Zaprice, kjer si jo lahko ogledate še vse do 30. aprila prihodnje leto.

Sekira, s katero je botra ladje Majda Šteblaj, takratna učiteljica na OŠ Stranje, s tradicionalnim sekanjem ladijske vrvi ladjo Kamnik leta 1977 krstila. / Foto: Jasna Paladin

Od prvega dne dobro obiskani Park Bor

Novo preddvorskoturistično lokacijo so poimenovali Park Bor, istoimenski gostinski objekt je pričel obratovati nedavno. Jutri pripravljajo uradno odprtje, dogodek so poimenovali Na Črnava na zabavo.

ALENKA BRUN

Preddvor – O tem, da je preddvorska občina urejala obalo na zahodni strani jezera Črnava, smo v našem časopisu že pisali. Ob jezeru je uredila tudi otroško igrišče, dodala manjši gostinski objekt, na jezeru lahko vidimo plavajoče pomole, ki so v največje veselje vsem, ki iščejo ohladitev ob visokih temperaturah.

Novo preddvorskoturistično lokacijo so poimenovali Park Bor, istoimenski gostinski objekt je pričel obratovati pred kratkim. Vse omenjeno pa je pravzaprav del projekta Turizem ribjih doživetij.

Jutri, v sredo, 17. avgusta, pa pripravljajo uradno odprtje parka, ki je že od

Park Bor v Preddvoru ob jezeru Črnava je izjemno obiskana turistična točka. / Foto: Alenka Brun

prvega dne dobro obiskan. Začenjajo ob 15. uri, družili pa se boste lahko do osmih zvečer. Vabijo na zabavo, kjer bo za glasbo skrbel didžej Bastiano Balearic,

hamburgerji bodo doma na Mangoop Burgers iz Kamnika, med tretjo in peto uro popoldan pa pripravljajo degustacije dobrot iz Parka Bor, okušali boste postvri

iz ribogojnice Bizjak–Ribce z Belce. Predstavili bodo ribiški poklic, poskrbljeno bo tudi za najmlajše.

»Z obnovljenim gradom Dvor v središču Preddvora

ter Parkom Bor ob jezeru Črnava se je obisk naše turistične destinacije močno povečal. S povečanim obiskom so zadovoljni tudi gostinci in ponudniki turi-

Zelo dober odziv je doživela tematska orientacijska pot Skrivnost preddvorskih štokelj, načrtujejo pa še eno od Gradišča do Sv. Lovrenca, ki bi se »pripela« na Gamsovo pot, in sicer na temo starih Slovanov.

stičnih namestitev. Kljub temu ostajamo zvesti sloganu: Zelena narava, aktivna doživetja,« je ob tej priložnosti povedala Ernesta Koprivc, direktorica Zavoda za turizem Preddvor, ki tudi upravlja park. Izkoristili smo priložnost in jo povprašali tudi glede načrtov zavoda. Poudarila je izjemno priljubljeno padalstvo, saj

jim je uspelo urediti uradno pristajališče pri jezeru Črnava, ravno tako pa je Preddvor kot destinacija priljubljen pri kolesarjih. Načrtujejo tudi ureditev prog za gorsko kolesarjenje. V zaključni fazi je realizacija tovarne poti za Jezerskim, ki bo odlična povezava zlasti za pohodnike, izvemo. Grad Dvor bo dobil še manjši gostinski obrat in trgovinico, do konca leta pa naj bi

luč sveta ugledala tudi blagovna znamka Preddvor. Povprašamo jo še, ali meni, da Preddvor potrebuje hotel. Njen odgovor je pritrdilen. Pove, da upa, da se bodo stvari okoli razvpitega hotela čim prej razrešile, veseli pa se tudi odločitve, da bodo jezero Črnava – vsaj kaže tako – končno izpraznili in očistili.

Leško letališče zasedli »hrošči«

Po dveh letih so se vrnila zračno hlajena Volkswagnova vozila, tako imenovani hrošči, ki so od 11. do 14. avgusta domovali na letališču v Lescah.

NIKA TOPORIŠ

Lesce – Srečanje Let's Bug Together je bilo letos na sporedu že devetindvajsetič, medtem ko je Volkswagen hrošč klub Slovenija praznoval 30-letnico delovanja, ki so jo zaznamovali s sobotno slovesnostjo.

kakšnega, ki je samo starodobnik,« je pojasnila Ana Vidic, članica ekipe Let's Bug Together. V sklopu dogodka je poskrbljeno za živo glasbo, družabne igre, poteka ocenjevanje vozil, pri katerem opazujejo predvsem originalnost, predelavo, posebnost vozil, v soboto tudi

Jure Lazar iz Idrije je nečakov kombi popolnoma obnovil.

/ Foto: Tina Dokl

»Na srečanje je letos prijavljenih 170 vozil iz dvanajstih držav, prvič so prišli tudi iz Severne Makedonije, sicer pa so tu Slovenci, Srbi, Čehi, Italijani, Madžari ... Vsi se pripeljejo, pogoj za udeležbo je seveda zračno hlajeno starodobno vozilo, ker pa gre čas naprej, lahko vmes najdemo tudi

disko stil, h kateremu so pozvali organizatorji. Klemen Kovič, lastnik najstarejšega prijavljenega vozila, je o svojem jeklenem konjičku povedal: »Avto je letnik 1955, nič obnovljen, pripeljal sem ga iz Švedske, ker sem si vedno želel točno tak tip. V bistvu je avto našel mene in ne jaz njega. Na

Samo Lemež je na srečanje pripeljal svojega varianta iz leta 1969.

/ Foto: Tina Dokl

Ponosni lastnik najstarejšega vozila Klemen Kovič iz Šmartnega pod Šmarno goro / Foto: Tina Dokl

Ustanovitelji VW hrošč kluba Slovenija: Renato Maffi, prva predsednica Vlasta Hojan, Matija Ramšak in Stane Saje / Foto: Tina Dokl

Srečanje Let's Bug Together je privabilo številne radovedneže. / Foto: Tina Dokl

Švedsko sem dal oglas, kakšen avto si želim in za koliko denarja. Čez dva meseca sem dobil elektronsko pošto s fotografijami.«

Lastnik najstarejšega kombija Franc Grčar iz Šentjakoba pri Ljubljani pojasni, da gre za kombi VW bulli T1 letnik 1962, ki ga je pred dobrimi desetimi leti tudi obnovil. »Prvotno je bil kombi bel, vendar je bila tistega leta moderna

kombinacija bele in mint zelene, zato sem ga tako tudi preuredil, zdelo se mi je najbolj kultno.« Z njim je obiskal že nekaj drugih držav, Hrvaško, Italijo, Avstrijo in nemški Hannover, kjer so ga prvotno naredili.

V sklopu dogodka je poskrbljeno za živo glasbo, družabne igre, poteka ocenjevanje vozil, pri katerem opazujejo predvsem originalnost, predelavo, posebnost vozil, v soboto tudi disko stil, h kateremu so pozvali organizatorji.

V okviru slovesnosti ob 30-letnici kluba je zbrane sprva pozdravil župan Občine Radovljica Ciril Globočnik in izrazil zadovoljstvo nad udeležbo ter organizacijo dogodka. Obletnice so se udeležili tudi nekateri ustanovni člani kluba s prvo predsednico Vlasto Hojan na čelu. »Pred davnimi tridesetimi leti sva z Maticem želela obnoviti 'hrošča' 1303J in začel se je lov na rezervne dele po celotni Evropi. Naletela sva na vrsto VW-klubov in pomislila, da kaj takega potrebuje mo tudi v Sloveniji,« je o nastanku kluba spregovorila

Hojanova. Poudarila je, da je ideja o nastanku temeljila na pomoči lastnikom vozil VW, ki bi tako lažje pridobili informacije, organizirali druženja in pridobili strokovna mnenja. »Na prvem zboru se nas je zbralo pet

radovednih ljubiteljev vozil VW in tako se je zgodba o uspehu začela,« je poudarila. Slovesnosti se je udeležil tudi podpredsednik Slovenske veteranske avto-moto zveze inž. Marko Hvale, ki je zbranim podaril plaketo ob 30-letnici delovanja. Trenutni predsednik VW kluba Benedikt Žižmond pa je povedal: »Glavni izziv, s katerim se bomo srečevali v prihodnjih mesecih, je trideseto srečanje, ki nas čaka prihodnje leto. Po tolikih letih in že organiziranih srečanjih je težko narediti nekaj novega, nekaj inovativnega, vendar se bomo potrudili.«

Poletno kratkočasje

Vodice – Poletni meseci so v Vodich vsaj za najmlajše vselej v znamenju Počitniških kratkočasnic. Tako namreč pravijo različnim oblikami organiziranega počitniškega varstva, ki jih s pomočjo animatorjev organizira Občina Vodice. Kratkočasnice so se začele v zadnjem tednu julija. Športno igrišče Strahovica na Selu pri Vodich je bilo v znamenju športa. Tako so pod budnim očesom animatorjev otroci uživali v balinanju, ki je bilo še posebno zanimivo zaradi obiska enega najboljših slovenskih balinarjev vseh časov Aleša Borčiča. Spoznali so se tudi z nogometom, košarko, odbojko, plesom, preizkusili so se v orientaciji in različnih športnih igrah. V začetku avgusta so na Skaručni sledile Ustvarjalne kratkočasnice, na katerih so otroci ustvarjali lovilce sanj, torbice iz filca, hobotnice, rakete ter papirnate zmaje. V minulem tednu pa so se znova posvetili športnim aktivnostim na prostem. Med drugim tudi raziskovanju gozda, kjer so iskali različne naravne materiale.

Popolna zapora na lokalni cesti Voklo–Prebačevo

Voklo – Občina Šenčur obvešča, da bo lokalna cesta Voklo–Prebačevo na odseku od križišča pri cerkvi do konca Voklega v smeri Prebačevega zaradi gradnje fekalne kanalizacije popolnoma zaprta od 11. do 27. avgusta. Obvoz bo urejen skozi naselje Trboje.

Novi film Torkove kinoteke

Jesenice – Na Jesenicah so poletni torki rezervirani za Torkovo kinoteko z brezplačno projekcijo izbranih filmov v Kolpernu. Nocoj ob 20. uri bodo predvajali dramo režiserja Gorana Vojnoviča Nekoč so bili ljudje. »Če bi radi поблиže spoznali Lea, Italijana, živečega v Sloveniji, in Vučka, nekdanjega begunca iz Bosne, ter njuno zgodbo, ko se znajdeteta v krizni življenjski situaciji, saj jima grozi izguba restavracije, potem vabljene v Kolpern,« so zapisali v Gornjesavskem muzeju Jesenice. Kot so povedali, je bil to zmagovalni film letošnjega glasovanja, filme so namreč izbirali obiskovalci v spletni anketi.

Sladoledni Pešbus

Tržič – V sodelovanju z zaposlenimi v Domu (starejših) Petra Uzarja Tržič zagotavlja člani in prostovoljci ZŠAM Tržič varno pot stanovalcem, udeležencem Sladolednega Pešbusa. Vsak četrtek ob 9.30 pospremijo zainteresirane stanovalce do Slaščičarne Bistrica, kjer jim postrežejo sladoled, tudi kavico. Namen Sladolednega Pešbusa je tudi v medgeneracijskem druženju, varovanju starejših, varni udeležbi v prometu.

Prijateljevanje ljudi z obeh strani Karavank

EU ples brez meja na prelazu Ljubelj, srečanje ljudi z obeh strani Karavank, ki jih je nekdaj ločevala državna meja, je znova dokazal, da sodelovanje in prijateljstvo nista le besedi na papirju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podljubelj – EU ples brez meja na prelazu Ljubelj, kot organizatorji dogodek imenujejo danes, se je začel že leto pred vstopom Slovenije

Appé in podžupan Občine Tržič Nejc Perko. »To je enkratni praznik, na katerem se pokaže prijateljstvo, ki ga negujeta občini Tržič in Borovlje. Žal se je sodelovanje zaradi zaprtosti mej v

vodstvom zdaj že nekdanjega župana Boruta Sajovica vedno dobro. »Med nami je samo ena meja in tudi ta ni več pomembna,« je poudarila. Tudi deželna poslanka koroška Slovenka Ana Blat-

višini 1369 metrov, sta prišla z avstrijske strani, medtem ko sta Peter Meglič, po rodu iz Loma pod Storžičem, zdaj pa iz Podljubelja, in partnerka Ani Karlovič prišla s slovenske strani, s platoja Ljubelj. Tri četrt ure zmerne hoje in sta dosegla, kot pravi Peter Meglič, »ne Starega Ljubelja, kot se zdaj pogovarjajo o uradnem poimenovanju, pač pa kočjo na Ljubelju ali – če želite – vrh Ljubelja«. Spomnil je tudi na zelo pomemben zgodovinski pomen te ceste, ki vodi na najstarejši gorski prelaz v Evropi, najbližje razdalje, ki je povezovala osrednjo Evropo in Mediteran, ljubljansko in celovško kotlino. Ceste, ki pripoveduje nešteto zgodb o zgodovini in ljudeh, ki so potovali po njej ... In če ostanemo pri Megličevem poimenovanju, so z vrha Ljubelja, kjer stoji prenovljena kočja, v lepem in jasnem vremenu čudoviti razgledi.

Med pobudniki EU plesa brez meja je bil preminuli Dušan Koren, prvi lastnik obnovljene kočje na Ljubelju, njegovi ideji pa je skupaj z boroveljskim in tržiškim županom sledil sedanji lastnik kočje dr. Silvo Mirko Tischler, odvetnik in tolmač iz Celovca. Za »kočjo srečanja« jo je slikovito poimenoval boroveljski župan Ingo Appé. Oskrbnik kočje je Anton Kavčič, tudi soorganizator EU plesa brez meja. Lepo skrbi za kočjo, ureja okolico in cesto (ta je za motorni promet sicer zaprta, izjema je vsakoletni mednarodni gorski preizkus starodobnikov). Iz kočje je v soboto zadišalo po sirovih štrukljih, kranjski klobasi, ričetu,

Anni in Michi Mak, njuna hčerka Anemarie in zet Ferdinand Lipitz / Foto: Tina Dokl

Najstarejši cestni prelaz v Evropi krasita dva kamnita obeliska v čast cesarju Karlu VI., stara skoraj tristo let. Kamen so pripeljali iz Ljubljane na dvajsetih vozovih, za kar so potrebovali 187 vlečnih konj. (vir: Visit Tržič) / Foto: Tina Dokl

Za glasbeno popestritev EU plesa brez meja je letos poskrbel Trio Drava. / Foto: Tina Dokl

jabolčnem zavitku ... A so za hrano in pijačo, značilni tako za južno kot severno stran Karavank, na ta dan poskrbeli še drugi okoliški gostinci.

EU ples brez meja se tradicionalno začne v dopoldanskih urah in vključuje tudi

nastope kulturnikov z obeh strani Karavank. Letos je za zabavni del poskrbel trio Drava. Besedi, najpogosteje izrečeni ne glede na to, s katere strani Karavank so bili obiskovalci in gostje, sta se zlili v eno – povezovanje in sodelovanje ...

Kočja na Ljubelju, mesto srečevanj, pa naj bo v lepem ali slabem vremenu / Foto: Tina Dokl

v Evropsko unijo. Letošnja prireditev je bila minulo soboto, in kot je spomnil župan Mestne občine Borovlje Ingo Appé, bi bila ta že dvajseta po vrsti, če je ne bi za dve leti zaustavila pandemija covid-19.

Kljub deževnemu vremenu se je v soboto zbralo dovolj obiskovalcev, planincev z obeh strani meje, da se je širilo dobro vzdušje. Srečanje občanov sosednjih občin, srečanje ljudi z obeh strani Karavank, ki jih je nekdaj ločevala državna meja, dokazuje, da sodelovanje in prijateljstvo nista le besedi na papirju. Letos sta EU ples brez meja odprla boroveljski župan Ingo

zadnjih dveh letih malo upočasnili, a se trudimo, da se znova vzpostavi na različnih področjih. EU ples je pa ena tistih točk, ko se to najbolj pokaže,« je povedal Perko. Dvojezično bogoslužje sta vodila župnik iz Loma pod Storžičem dr. Silvo Novak in diakon Herman Kelich, zaposlen na uradu celovške oziroma krške škofije.

Podžupanja boroveljske občine Monika Klengel, ki je na tem položaju leto in pol in prvič na EU plesu brez meja, se je zahvalila organizatorjem, da lahko skupaj praznujejo. Kot je povedala, je bilo sodelovanje med boroveljsko in tržiško občino tudi še pod

nik iz Bilčovsa je pritrdila, da je takšno srečanje pomembno. »Evropa smo mi vsi,« je poudarila. Predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem Manuel Jug se redno udeležuje EU plesa brez meja. »Pride veliki različni ljudi, prireditelj je kot ena povezovalna 'fešta',« je ponazoril Jug, prav tako koroški Slovenec iz Sel.

»Večkrat na leto gremo na vrh Ljubelja in tudi danes nas slabše vreme ni ustavilo, da bi se udeležili prireditve,« sta povedala Anni in pa Michi Mak iz Podljubelja/Unterloibla, ki ima po očetovi strani družinske korenine v Tržiču. Na vrh Ljubelja, ki leži na nadmorski

Od leve: Silvo Mirko Tischler, Ingo Appé, Monika Klengel, Ana Blatnik in Nejc Perko / Foto: Tina Dokl

Peter Meglič in Ani Karlovič iz Podljubelja / Foto: Tina Dokl

Sveže ocvrti flancati so šli za med

V nedeljo so ob Planšarskem jezeru na Jezerskem ponovno pripravili Ovčarski bal. Tokratni je bil že 62. po vrsti in je bil kot vedno izjemno dobro obiskan. Poleg okolja, kamor je postavljen Ovčarski bal, je prireditev za obiskovalce mamljiva tudi zaradi domačih dobrot – jedi, pripravljenih na tradicionalni način, na odprtem ognjišču. Sladkosnede pa so za sveže ocvrte flancate pripravljene celo stati v vrsti.

ALENKA BRUN

Jezersko – Ovčarski bal je najstarejša slovenska etnografska prireditev, ki jo skupaj organizirajo Gostišče ob Planšarskem Jezeru, Turistično društvo Jezersko, Kulturno-umetniško

društvo Jezersko ter Društvo rejcev ovc jezersko-solčavske pasme. Vedno privabi številne obiskovalce. V nedeljo ni bilo prav nič drugače. Veliko je bilo tudi prodajalcev na stojnicah. Največ se je med njimi našlo tistih s suhomesnatimi izdelki,

med katerimi so šle najbolj v promet divjačinske salame. Bogata je bila tudi ponudba sirov in drugih mlečnih izdelkov, seveda pa ni manjkalo izdelkov iz volne jezersko-solčavske ovce. Kdor je želel, se je lahko preizkusil tudi v kegljanju za ovco omenjene pasme.

Obiskovalcev se je trlo

Na trenutke je bila množica nepregledna. Veliko je bilo tujcev, marsikdo pa se je že po tradiciji oglašil prav zaradi priljubljene jedi jezerskih pastirjev – masunjeka. Sicer pa je bila najdaljša vrsta pri hrani tam, kjer so cvrli flancate ter pekli ovco in pujsa. Ovčarski bal je znan po tem, da gredo sveže ocvrti flancati ljudem izredno v slast, saj se prireditev še ni prevesila v popoldne, ko so jih že prodali toliko, kolikor so jih ocvrli iz devetdesetih kilogramov testa. Recept je domač, jezerjanski, so nam zaupali domačini, ki so hiteli s cvrtjem.

Ovce, igra in pastirji

Tradicionalno naj bi Ovčarski bal sicer potekal vsako leto drugo nedeljo v avgustu, vendar je v preteklosti organizatorjem načrte prekrizal covid-19 in je prireditev odpadla. Tradicionalno – tako kot vsa leta poprej – pa so tudi tokrat obiskovalci lahko spremljali stare običaje življenja na

Povpraševanje po sveže ocvrtih flancatih je bilo neizmerno. / Foto: Alenka Brun

Prigon ovc v dolino / Foto: Alenka Brun

Začetek etnološke igre, ki že vrsto let spremlja Ovčarski bal. Skoznjio obiskovalci spoznajo stare običaje iz življenja na planini in prve dneve pastirjev po prihodu s planine.

/ Foto: Alenka Brun

planini, prigon ovc v dolino in dela, povezana s predelavo ovčje volne.

Prisotne je zelo zanimal prikaz striženja ovc. Tudi etnološko igro, v kateri prikazujejo stare običaje iz

življenja na planini in prve dneve pastirjev po prihodu s planine, so zavzeto spremljali. Srečali smo še gospodarja in gospodinjo Ovčarskega bala. Z njima smo spregovorili nekaj besed, v

omenjenih vlogah pa sta se dobro znašla Jože Meglič in Olga Tičar, ki nas je mimogrede 26. avgusta zvečer povabila še v Jenkovo kasarno na Jezerskem na čisto zadnjo uprizoritev etnografske igre Jezerske štorije.

Ljudje so uživali

Povezovalni del programa so zaupali Maši Karničar in Maji Lesar, pred prigonom ovc pa so na odru, kjer so v popoldanskem delu glasbene vajeti prevzeli Veseli Begunčani, nastopile ljudske pevke domačega društva upokojencev ter simpatični narodno-zabavni trio Jutro. Našel pa se je celo kakšen pogumen par, ki se je še pred popoldnevom že zavrtel pred plesišču.

Ljudske pevke z Jezerskega / Foto: Alenka Brun

Težka krizna leta, 8. del

JANEZ KUNŠIČ

Spominjam se pikrih besed občinskega tajnika, ko sem prišel po nakazilo za moko. »Zdej pa boste moke siti vsi, ljudje in živina!« Jaz tedaj pač nisem ničesar upal odgovoriti, dasi sem zbadljivo boleče občutil. Vem pa, da so krave in prašiči te moke bili zelo malo ali nič deležni. Potem zame dela in zaslužka daljši čas ni bilo. Kako sem zavidal tistim redkim srečnejšem, ki so redno hodili v tovarno na Jesenice, na Dobravo in še kam. Čez čas sem vendar spet dobil delo pri gozdni upravi. Gradili smo cesto od Mrzlega studenca na Kranjsko dolino. Prav zanimiv način gradnje preko močvirnega sveta. Sekali smo drobnejše smreke in debela polagali eno zraven

drugega po vsej cestni površini. Na tak temelj smo nasuli gramoza. Taka cesta se je prav dobro obnesla. S še dvema starejšima delavcema smo spali v Kunščovi koči na Kranjski dolini. Na planini smo si kupili mleko in sir, kdaj smo šli tudi na planino Javornik, kjer se je dobil poceni bohinjki sir iz posnetega mleka. Kuhali pa smo si sami. Pozneje sem se preselil v Vrh (Radovna). Tam smo merili stoječi les, traso za cesto na Klek, pa nekakšne oddelčne meje itd. Nisem bil razvajan, zato se mi delo ni zdelo težko, pa tudi tako življenje ne. Neke noči nas je v bajti zapadel sneg. Nadalje delati ni bilo več mogoče. Skrbela nas je tudi pot v dolino. Prav tedaj pa je iz doline prišel gozdar in nam povedal, da so v Marseillu ubili kralja

Aleksandra. Nad vse je legla boleča skrb, če se bo morda ponovilo tisto po umoru v Sarajevu v letu 1914! Tako smo odšli domov. Jaz pa kmalu potem za zastojnega hlapca k Marovtu v Podhom. S tistim dnem pa se začel je nova, nič vesela zgodba ...

Na rovtu »Za rudo«

Lepa višinska senožet na Mežaklji je bila to. Vsako leto smo tam pripravili precej voza lepega sena. Sredi planjave je stala velika lesenastavba, ki je spodaj imela prostor za živino, zgoraj pa za spravilo sena. To seno smo po navadi vozili domov šele pozimi v snegu. Kadar smo kosili in sušili na tem rovtu, sem si vselej na tihem želel, da bi potem, ko je bilo že vsaj »za posteljo« suhega sena, vsaj kakšen dan tudi

deževalo. Saj je tako prijetno malo poležati v senu, ko na streho padajo težke deževne kaplje. V sedmih letih mojega dela pri Marovtu pa česa takega nisem nikoli dočakal. Če kdaj morda ni bilo sonca, smo morali drvariti, napravljati steljo ali kaj podobnega ... Tisto leto sva s hlapcem Jožem začela kositi že navsezgodaj. Samo ob malici in kosilu sva se malo oddahnili, sicer pa delala brez odmora. Veliko trave je že bilo pokosene, ko se je začelo mrčiti. Izza Karavank je vstajala svetla polna luna. Bilo je skoro kot podnevi. Povrh pa še prijetno hladno. Domislila in dogovorila sva se, da ne greva spat. Na gladki in ravni planjavi je kosa tako rezala, midva pa oba mlada, zdrava in močna. Bova raje naslednjega dne ob sončni pripeki šla v senco, sva rekla. Kosi

sta peli svojo pesem še precej čez polnoč, dokler trave ni zmanjkalo. Drugo jutro sva kajpak ostala delj v senu. Tako sva dočkala, da sta se od doma pripeljala gospodar in gospodinja. Bila je prava nevihta, ko naju nista dobila pri delu. Ni bilo besede pohvale, da gospodarju ni bilo treba niti nabrusiti kose, da je vso košnjo zamudil. Seveda potem s počitkom v senci ni bilo nič. Tretjega dne, ko je že skoro vse seno bilo pod streho, je stric, gospodar, rekel svojih hčeri Minci in meni, naj greva z njim, da nama bo pokazal mejo okrog rovtu in gozda. Zraven senožeti je bil tudi velik gozd, poln zrelega smrekovega lesa. Meni je ukazal s seboj vzeti sekirico, da sem ponekod očistil mejo grmovja in mladih drevesc. Da meja mora biti čista in pregledna, je rekel.

Precej dolgo je minilo, preden smo se vrnili nazaj na planjavo. Nisem razmišljal, zakaj sem moral na ogled meje. Tudi mi o tem bogati stric ni rekel ničesar. Pozneje, ko me je na ta račun sestrična Minca kajkrat krepko ošvrknila, sem bil mnenja, da sem bil zraven samo zato, da sem po potrebi vihtel sekirico. Sestrična pa je o tem razmišljala več. V meni je zaslutila tekmeča za bogato dediščino. To mi je ne le enkrat dala vedeti, čeprav sem ji vsakokrat odkrito zagotovil, da je njena tovrstna skrb čisto odveč. V kolikor pa je morda stric takrat ali kdaj pozneje razmišljal tudi o tem, česar se je sestrična tako bala – je ona zastavila vse sile in vsa razpoložljiva sredstva, da ga odvrne od takih namer ...

(Se nadaljuje)

UTRINKI IZ MOJIH DNI

Območna likovna razstava 2022

ALENKA BRUN

Škofja Loka – Galerija Sokolskega doma v Škofji Loki tokrat tretjič gosti Območno likovno razstavo JSKD Škofja Loka oziroma pregledno razstavo ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev občin Žiri, Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka in Železniki. Odprtje razstave je moderiral Janez Jocić (JSKD Škofja Loka), nekaj besed pa je prisotnim namenila tudi Agata Pavlovec, tokrat kot strokovna spremljevalka razstave. Ni skrivala veselja, da opaža izjemen napredek pri likovnih ustvarjalcih, sploh pri tistih, ki ustvarjajo že dalj časa. Opaža razvoj in prav prijetno je bila presenečena nad kvaliteto slik.

Razstavljenih je 22 del likovnih ustvarjalcev

štirih občin škofjeloškega območja. Razstavljajo: Anja Lavrinec, Anton Benedik, Bernard Šraj, Damjan Žaberl, Danica Štajer, Darja Čadež, Ema Nunar, Franc Rant, Ita Gaber, Ivanka Oblak, Jana Mlinar, Janez Rant, Karlo Markovič, Lojze Tarfila, Marinka Gantar, Martin Eniko, Matjaž Metaj, Natalija Žitnik Metaj, Nuša Jurjevič, Tone Kožuh, Zvezdana Kralj in Zvonko Kern.

Odprtje sta s svojim nastopom popestrila tudi Kranjčana Urška Rihtaršič na harfi in Arslan Hamidullin na violončelu. Prislunili smo trem stavkom iz dela Bernarda Andréa Chants d'arrière-saison oziroma Pesmi preteklega obdobja.

Razstava bo na ogled do 31. avgusta 2022.

Razstava bo v Sokolskem domu v Škofji Loki na ogled do konca letošnjega avgusta. / Foto: Alenka Brun

Jazz Kamp Kranj 2022

Kranj – Svojo 19. izvedbo bo letošnji Jazz Kamp Kranj doživel med 18. in 28. avgustom 2022. V raznolikem festivalskem programu se bodo zvrstili številni slovenski in tuji glasbeniki. Prvi večer bo nastopil duet klavirjev – Emil Spanyi iz Madžarske in David Gazarov iz Nemčije – ob spremljavi hrvaškega basista Maria Mavrina in francoskega bobnarja Christoph Braza. V petek, 19. avgusta, bo nastopila Nuška Drašček s kvintetom in pestrim repertoarjem. Naslednji dan na oder prihaja Nina Strnad s svojim sekstetom. Nedeljski večer je rezerviran za džezovske standarde in skladbe iz zakladnice bossa nove v izvedbi madžarske pevke Rozine Patkai z zasedbo PQR. V nadaljevanju Jazz Kampa Kranj bodo nastopili še Obradović-Tixier duo, nizozemska pevka Maaike Den Dunnen, srbski basist Vladimir Samardžić, kitarist Teo Collori, trombonist Luis Bonilla, hrvaška pevka Željka Veверec ... Ponovno pa vas vabijo na kranjske ulice na predzadnji dan Jazz Kampa Kranj, kjer se bodo dopoldan na različnih prizoriščih predstavili udeleženci preteklih glasbenih delavnic. Festival bo letos premierno potekal enajst dni, več o vstopninah, nakupu festivalske vstopnice, vinskih pokušinah in tradicionalni fotografski razstavi, ki se bo jutri, 17. avgusta, zvečer v Cafe Galeriji Pungert, pa na jazzkamp.com.

Siva pot

Kranj – Danes popoldne ste ob 18. uri vabljeni na odprtje retrospektivne likovne razstave Rajka Bogataja z naslovom Siva pot v prostorih Zveze kulturnih društev Kranj na Glavnem trgu v Kranju. Avtorja in njegova dela bo predstavila Anamarija Stibilj Šajn, univerz. dipl. umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka, odprtje pa bo popestrila tudi mlada pevka Kristina Rajgelj. Razstava bo na ogled do 10. septembra 2022.

Na dvorcu zazveneale tudi ljudske pesmi

Tavčarjev dvorec je v večernih urah zažarel v snopih luči ter magičnih melodijah slovenskih ljudskih pesmi in priljubljenih popevk, za katere so bili zaslužni Janez, Maja in Jan Triler.

NIKA TOPORIŠ

Visoko pri Poljanah – V čarobnem ambientu Dvorca Visoko v Poljanski dolini je za prijeten poletni večer poskrbela družina Triler, ki je minuli petek tam pripravila prav poseben koncert. Na njem so Janez, Maja in Jan Triler skozi najlepše slovenske ljudske pesmi in priredbe znanih popevk prepletli teme ljubezni, doma in pletja ter med poslušalci ustvarili zares čarobno vzdušje.

Janez Triler, tenorist Slovenskega okteta, je že pred začetkom koncerta pojasnil, da so si Tavčarjev dvorec izbrali, ker ljudske pesmi sodijo na kraj, kjer je živel »klen slovenski rod«. »Že ko smo se lani mudili tukaj, se nam je zdelo, da sem sodijo ljudske pesmi, saj nekako predstavljajo povzetek vsega preteklega. Slovenske ljudske pesmi spadajo na deželo, med ljudi, zato smo si izbrali Dvorec Visok,« je poudaril. Hči Maja, sopranistka, ga je dopolnila: »Tavčarjev dvorec mi je zelo pri srcu, od nekdaj so me fascinirali kraji z dušo

Jan, Maja in Janez Triler so navdušili obiskovalce. / Foto: Tina Dokl

in nasploh so mi starinske reči blizu. Zdi se mi, da oddajajo posebno, magično energijo in ustvarijo zgodbo.«

V prvem delu glasbenega večera so izvajalci predstavili nekatere najlepše slovenske ljudske pesmi, kot so Kukavica, Vse tičice lepo pojo, Ne ouri, ne sejaj, Škrjanček poje, medtem ko je bil drugi del posvečen popevkarskemu žanru. Poslušalci so tako lahko uživali tudi v izvedbah

pesmi Mi ljudje smo kot morje, Zvezde padajo v noč, Letim, Ljubim in številnih drugih. Zadnja pesem večera z naslovom Kjer je moj dom, cvetijo polja, ki jo je napisala Maja Triler, je njihova najljubša. »Maja je že šesto leto v tujini in roža, o kateri poje, po eni strani simbolizira domovino. Verjamem, da jo je napisala z mislijo na dom,« je ponosno o pesmi nekaj besed povedal njen oče Janez.

Jan Triler, mladi pianist, čigar želja je, da bi postal skladatelj, pa je poudaril: »Ko smo na odru skupaj z družino, je drugače. Čuti se posebna energija. Vsak koncert, ki ga imamo, je nekaj unikatnega, nekaj svojega.« Pred začetkom koncerta je Jan obljubil tudi veliko mero kakovosti in idiličnega vzdušja. In glede na odzive obiskovalcev so jim zeleno tudi ponudili.

Festival Kamfest 2022

Med 5. in 13. avgustom je v Kamniku potekal že devetnajsti Kamfest, poletni kulturni festival, na katerem so obiskovalci lahko izbirali med več kot šestdesetimi dogodki. Večinoma je Kamfest umeščen v staro mestno jedro Kamnika, nekateri dogodki pa so svoje mesto našli tudi v njegovi okolici.

ALENKA BRUN

Kamnik – Program letošnjega Kamfesta je bil bogat in raznolik. Vedno sicer izpostavlja predvsem domačo in tujo glasbeno produkcijo na treh odrih, vendar se ponaša tudi z močno interdisciplinarno programsko shemo – koncerte namreč dopolnjujejo predstave za otroke, kino projekcije, razstave, ulične predstave ter športno-družabni dogodki. Organizatorji so letos še posebno poudarili ravno dogodke z dodano vrednostjo, med tistimi iz t. i. sklopa Kamfest Special pa sta našo pozornost pritegnila dva. Prvi je bil nekajdnevni Kamfest na Duplici, ki se je v zgodovini festivala zgodil drugič. Na igrišču ob Osnovni šoli Marije Vere so namreč pod vodstvom znanega kamniškega ilustratorja in striparja Ivana Mitrevskega pripravili

Seniorski večer z ljudskimi pevkami ter citrarjem Tomažem Plahutnikom, gosti in obilico dobre volje / Foto: Alenka Brun

striparske delavnice, nastopili so različni glasbeni in pripovedovalski gostje, odprta je bila tudi Knjižnica pod krošnjami. Drugi dogodek pa je bil Seniorski večer z ljudskimi pevkami Predicami in Tomažem Plahutnikom, ki ga je gostil vrt Kavarnice Veronika. Petju in citram se je pridružila še harmonika. Del omenjenega

sklopa je bil tudi sejem uni-katnih izdelkov, ki spremlja praktično vsak Kamfest, medtem ko izbor glasbenih dogodkov na festivalu vsako leto temelji na aktualnosti avtorjev in žanrski razgibanosti, saj koncerte sestavljajo etno, rok, pop, elektro, metal, džez in tudi klasični glasbeni žanri. Glasbene izvajalce, ki so letos nastopili

na Mestnem odru, zaznamujejo različne etno zvrsti, medtem ko so prizorišče z dvema odroma v Kreativni četrti Barutana zavzele mlajše zasedbe v vzponu ter zasedbe z alternativnim žanrskim poljem. Popoldanski otroški oder je navdušil najmlajše, na svoj račun so z odprtjem razstav prišli ljubitelji fotografije, niso manjkale niti plesne predstave. V sodelovanju z Mestnim kinom Domžale je Samostan Mekinja na atrijskem dvorišču gostil kino večere, v samostan pa se je vrnil tudi mladi umetnik in kreativni programer, ki ustvarja na presečišču zvoka, slike in svetlobe, Tadej Droljc s svojo avdiovizualno inštalacijo, v kateri sodelujejo laserji, zvok, zrcalni obroč ter premično ogledalo. Inštalacija nosi naslov Dinner with Hyperobject oziroma Večerja s hiperobjektom.

Logarja je domača dirka znova zvabila za volan

Ta konec tedna se na Loškem obeta še ena poslastica za ljubitelje relija, saj Športno društvo Omikron plus organizira Rally Železniki, na katerem bo po letu premora znova nastopil tudi domači dirkač iz Žabnice Boštjan Logar, ki bo tokrat tekmoval z modelom Škoda Fabia Rally2.

VILMA STANOVNIK

Lani in tudi letos vas nismo zasledili na dirkah in marsikdo je bil prepričan, da ste pri 45 letih ta šport opustili. Vi očitno ne?

Zadnjič sem dirkal leta 2020, ko sva z Damijanom Andrejko vozila reli v Železnikih. Takrat sem vozil Mitsubishi Lancer. To je bila moja edina dirka tisto leto. Lani nisem nastopal, letos pa sem se odločil, da znova nastopim na reliju v Železnikih ter v mesecu oktobru še na reliju Soča. Za dirki sem si avto izposodil, gre pa za Škodo, avto specifikacije rally2. To je avto najvišje kategorije, kar lahko voziš na državnih prvenstvih. Boljši je le še avto WRC, ki ga imajo tovarniške ekipe in z njimi vozijo na svetovnem prvenstvu. Avto sem najel pri italijanskem moštvu RB Motosport. To pomeni, da imam ob avtomobilu tudi spremstvo njihove ekipe. Avto stane osemdeset evrov na prevožen dirkalni kilometer. Če ima Rally Železniki devetdeset kilometrov, je cena jasna. Tako pač je, saj si svojega avta ne morem privoščiti. Da sem ga lahko najel, so mi veliko pomagali sponzorji, nekaj sem prispeval tudi sam.

Lani brez ene same dirke Tako navijači kot sponzorji vas dobro poznajo in vam očitno zaupajo. Koliko časa ste že v tem športu?

Dirkam že več kot dvajset let in edino lani nisem odvozil niti ene dirke. Imel sem že svoje in izposojene avtomobile, nazadnje sem imel svojega mitsubishija. Seveda sem vozil tudi juga, pa

Škoda fabia rally2 je Boštjan Logar prejšnji teden že preizkusil v okolici Zakojce nad Cerknim in bil navdušen. / Foto: Blaž Cimrmančič

xaro, subaruja ..., pa tudi najetega mitsubishija, s katerim sem bil leta 2006 tudi državni prvak. To je bilo tudi edino leto, ko sem na najvišjem nivoju vozil vse dirke.

Rally Železniki se bo začel ta petek, 19. avgusta, z uradnim odprtjem, ogledom proge in objavo startne liste. Start bo v soboto ob 7.15 v Smučarskem centru v Cerknem, kjer bo tudi servisna cona. Cilj bo na parkirišču pred Občino Železniki nekaj po 20. uri. Pripravljenih je devet hitrostnih preizkušenj na štirih progah, skupaj dobrih devetdeset kilometrov.

Kaj vas je spodbudilo, da letos spet sedete v dirkalnik?

Če sem si kje želel nastopiti s takim avtom, kot sem ga najel, je to zagotovo pred domačimi navijači in tako rekoč pred domačim pragom, v Železnikih. Lani so bile okoliščine zaradi koronavirusa nenavadne in prave energije ter sponzorjev enostavno ni bilo, zato nisem natopil niti na eni dirki. Letos pa sem poln energije,

kondicijsko sem dobro pripravljeno in na včerajšnjem preizkusu dirkalnika, ko sem opravil več kot trideset kilometrov vožnje, mi je šlo res dobro. Moram sicer priz-

Dirka bo to soboto. Kaj pričakujete glede prog in svoje dirkanja?

Proge zame niso odločilne, je pa dejstvo, da so mi bile hitrostne preizkušnje v okolici Železnikov vedno super. Gotovo pa je bila zame pomembna odločitev, da je letos kot nov sponzor pristopil Mebor, podjetje za razrez lesa, ki je tudi slovenska gazela in kjer se želijo pokazati na domačem terenu in narediti šov. Seveda je avto, s katerim bom dirkal, vrhunski in pripravljen na najvišje uvrstitve, vendar pa je pri dirkanju pomembno še marsikaj drugega. Treba je biti realen. Sebe ne podcenjujem, a tudi precenjujem se ne. Prav tako ne podcenjujem konkurence. Lahko rečem, da sem šel na vsako dirko zato, da sem dirkal, ne zato, ker bi to zame pomenilo užitek. Uživam

pač na dopustu, na dirko pa grem zato, da dirkam. Tudi tokrat se bom potrudil po najboljših močeh. Nekako po dveh odpeljanih hitrostnih preizkušnjah pa bom že videl, kam sodim.

Spominov je veliko

Kateri rezultat vam v karieri največ pomeni?

Zagotovo se rad spominjam sezone leta 2006, ki je bila res nekaj posebnega. Ta sezona je bila zelo izenačena, bilo nas je več dirkačev, ki smo se do zadnjega borili za najvišja mesta, in osvojil sem naslov državnega prvaka. Seveda mi je v spominu ostala tudi prva dirka v Velenju leta 1999, ko sem si za cilj zadal, da bom ves čas gledal v ogledalo, da ne bi bil ovira na cesti komu drugemu. Šele na polovici dirke sem ugotovil, da vodim in da imam kar lepo prednost. Ker sem zlomil nosilec, sva nekaj prednosti izgubila, vseeno pa je je ostalo še precej. Naslednji dan sem zelo tiščal plin in nato sva zletela na njivo, v fižol – in dirke je bilo konec. Takrat so rekli, da če bi končala dirko, da bi bila to res velika senzacija. Pač prvi reli – prva zmaga. Še kar nekaj relijev je, na katere imam posebne spomine, čeprav sem večkrat odstopil. Bilo je tudi cel kup zmag, pa drugih in tretjih mest.

V reliju so vozniki dostikrat tudi starejši. Razmišljate o upokojitvi?

Že pred leti sem o tem razmišljal in napovedoval. Sedaj pa je odgovor vsako leto težji.

Boštjan Logar iz Žabnice po več kot dvajsetih letih še vedno rad dirka. / Foto: Vilma Stanovnik

Kolajna tudi za Luko Potočarja

Jeseničan Luka Potočar je v Münchnu postal evropski podprvak v težavnostnem plezanju.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Dvajsetletni Jeseničan Luka Potočar je v nedeljskem finalu na evropskem prvenstvu v športnem plezanju osvojil drugo mesto. Preden se je uvrstil le Čeh Adam Ondra. Tako je na letošnjem združenem evropskem prvenstvu devetih športov, ki poteka v bavarski prestolnici, osvojil tretje slovensko odličje. Janja Garnbret je osvojila naslova evropske prvakinje v težavnostnem plezanju in balvanskem plezanju.

Dobro je nastopila tudi Mia Krampl z Golnika ter se tako kot Garnbretova in Potočar z 21. mestom v balvanih in četrtem mestom v težavnosti uvrstila med osmerico finalistov za kombinacijo. Ženski finale bo na sporedu v sredo, moški v četrtek.

Od gorenjskih športnikov se je na evropskem prvenstvu na cestni dirki v nedeljo izkazal kolesar Luka Mezgec, ki je v finišu osvojil šesto mesto. Drugi najboljši med našimi je bil na 55. mestu Jaka Primožič. Zmagal je Nizozemec Fabio Jakobsen.

Domžalčani boljši od prvakov, poraz Triglava

VILMA STANOVNIK

Domžale – Nogometaši v prvi ligi so odigrali peti krog. Prvaki iz Maribora so v nedeljo zvečer gostovali v Domžalah ter doživeli nov poraz. Z rezultatom 3 : 2 (1 : 1) jih je premagala domača ekipa. Nogometaši Kopra so v soboto premagali Kalcer Radomlje s 5 : 0 (2 : 0).

Nov poraz v 2. SNL je doživela ekipa Triglava. V tretjem krogu je z 2 : 0 (2 : 0) izgubila s Krko. Ekipi Roltek

Dob in Beltinci Klima Tranjek sta se razšli z 1 : 1.

V prvem krogu 3. SNL – zahod je Škofja Loka gostovala pri Tolminu in izgubila s 3 : 1. Šobec Lesce in Sava Kranj sta se razšla z rezultatom 1 : 1, Izlola in Visoko pa z 0 : 0. Na Vrhniki je ekipa Eksist Žiri izgubila s 4 : 0. Na tekmi v Šenčurju je bilo premalo gostujočih igralcev iz ekipe Brd, zato jo je sodnik prekinil in bo po vsej verjetnosti registrirana z rezultatom 3 : 0 za Tinex Šenčur.

Umrla mlada smučarska tekačica Hana Mazi Jamnik

VILMA STANOVNIK

Kranj – Iz Smučarske zveze Slovenije so sporočili, da je med pripravami na Norveškem v tragični nesreči preminila 19-letna Hana Mazi Jamnik, članica slovenske A reprezentance v teku na smučeh. V Kranjčanko je med treningom na rolkah v predoru Botshei na cesti med Forsandom in Jørpeplandom trčil tovornjak. Nato so jo s helikopterjem odpeljali v bolnišnico v Stavanger, kjer pa zdravnikom ni uspelo rešiti njenega življenja.

Mazi Jamnikova je bila ena najbolj perspektivnih tekmovalk v smučarskem in

rolkarskem teku. Lani je na svetovnem prvenstvu na tekaških rolkah v Italiji osvojila zlato in srebrno odličje v mladinski konkurenci. Naslov svetovne mladinske prvakinje je osvojila v drsalni tehniki, naslov podprvakinje pa v klasični tehniki. Prejšnji konec tedna je še tekmovala na rolkarskem festivalu Blink na Norveškem.

Kot so tudi sporočili iz Smučarske zveze Slovenije, so družini mlade tekačice izrazili sožalje, na sedežu zveze na Podutiški cesti 146 v Ljubljani pa je odprta žalna knjiga, v katero se je moč vpisati od danes do 19. avgusta med 9. in 14. uro.

Priprave so začeli s porazom

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so v petek zvečer odigrali prvo pripravljano tekmo v novi sezoni. V Brunecku so gostovali pri Pustertalu in izgubili z 2 : 0.

PLANINSKI IZLET: KRIŽEVNIK (1910 M N. M.)—POLJSKE DEVICE (1879 M N. M.)—MOLIČKA PEČ (2028 M N. M.)—VELIKA ZELENICA (2114 M N. M.)—VELIKI VRH (2110 M N. M.)—DLESKOVEC (1965 M N. M.)

Ogrlica na Dleskovški planoti

Neoznačene poti po Dleskovški planoti vedno navdušijo. Bolj redko obiskane, polne cvetja in zelišč. Tura za dušni mir in uživanje ob pogledu na ošiljeno damo Kamniško-Savinjskih Alp.

JELENA JUSTIN

Če iščemo mirne in dokaj neobljudene poti, jih običajno najdemo le streljaj stran od prometnih poti, kjer sta »šunder« in vpitje. Ena takih poti je vsekakor v tokratnem opisu, saj človeka navduši ne le zaradi lepote, ampak tudi zaradi edinstvenega pogleda na Ojstrico, ki na dosegu roke upraviči svoje ime.

Skozi Kamnik se zapeljemo proti prelazu Černivec, malo pod vrhom zavijemo levo do Volovjeka oz. Kranjskega Raka. Spustimo se na savinjsko stran in v drugem večjem, očitnem razpotju, približno sto metrov za barom Gams, zavijemo levo

proti kmetiji Planinšek oz. planini Podvežak. Po nekaj kilometrih dosežemo odcep do kmetije Planinšek, mi pa nadaljujemo proti Podvežaku. Na izrazitem levem ovinku z velikim smerokazom zavijemo desno proti planini Ravne. Cesta je za spoznanje slabša. Sledimo ji do začetka planine, kjer na primernem mestu parkiramo.

Na izhodišču se usmerimo v smeri Velikega vrha čez Zelene trate in sledimo markirani poti. Po približno 30 minutah dosežemo razcep in staro tablico za planino Polšak. Od tod dalje steza ni več markirana. Zavijemo desno in v naslednje pol ure dosežemo planino Polšak, ki

ima na vrhu hribčka razgledno klopco. Planino obhodi- mo po desni strani, da zopet ujamemo stezico. Višje bomo pozorni na stezo, ki od- vije desno. V juniju 2018 so jo označevali kamni, postavljeni v puščico. Čaka nas še zadnji vzpon do Križevnika. Strma pot, ki se vije med ruš- jem, nas pripelje na greben, kjer se čez skale povzpemo na razgleden in prepaden vrh. Odpre se pogled na Sa- vinjske Alpe in s Križevnika ima Ojstrica resničen videz ostre, ošiljene špice. Z vrha sestopimo nazaj do poti, kjer smo prej skrenili desno, in nadaljujemo po stezi naprej. Hitro dosežemo rušev- nate Poljske device (1879 m

n. m.). No, do njihovega vrha moramo skreniti s poti, sicer pa nadaljujemo do vrha kote (2028 m n. m.), kar je Molička peč, ki naj bi bila naj- višji vrh Poljskih devic. Pred nami je vzpon na najvišja vrhova današnjega dne, Ve- lika Zelenica in Veliki vrh. Z vrha Moličke peči sestopimo v škrbino, na drugi strani pa se začnemo strmo vzpenjati proti Veliki Zelenici. Vzpon je krušljiv, ponekod malce izpostavljen. Ko dosežemo vrh Velike Zelenice, se pred nami razpre široko travni- ško teme, ki nas pripelje še na Veliki vrh, ki ga označuje ljubek »Aljažek«.

Z vrha sestopimo do sed- la z Veliko Zelenico in po

Mali »Aljažek« na Velikem vrhu / Foto: Jelena Justin

markirani poti začnemo strm sestop. V zgornjem delu je sestop res strm in zagruščen, nato pa se po manjši dolinici spustimo do Sedelca (1840 m. n. m.). Tam imamo dve možnosti, ali gremo levo čez Zelene trate ali desno čez Dolge trate. Da še malce podaljšamo lepo turo, predlagam, da zavijemo desno čez Dolge trate in pri močicu zapustimo mar- kirano pot in se povzpemo

na Dleskovec. Z vrha sestopi- mo nazaj na markirano pot. Prečna pot, skoraj po rav- nem, nas pripelje do plani- ne, kjer je stan, nato pa sle- di strm sestop skozi gozd do planine Ravne, kjer nas čaka jekleni konjiček.

Nadmorska višina:
največ 2114 m
Višinska razlika: 1050 m
Trajanje: 8 ur
Zahtevnost: ★ ★ ★ ★

Planina Ravne / Foto: Jelena Justin

Ojstrica z Moličke peči, levo pa naslednji cilj – Velika Zelenica / Foto: Jelena Justin

Po Južni Dalmaciji (2)

MAJA BERTONCELJ

Po prvem dnevu kolesar-jenja na Pelješcu smo pre- nočili v Lumbardi na Korču- li, nekaj kilometrov od mesta Korčula, zato je bila to pri- ložnost, da večer preživimo tam. Na koledarju je bil 30. junij, ko v Korčuli proslav- ljajo polovico novega leta. Tradicija se je začela leta

2001. Dogodek je zares ori- ginalen. Karnevalsko sil- vestrovanje so spremljali glasbeni nastopi, ulice so se spremenile v plesišče ... To staro mesto, obdano z ob- zidjem s stolpi, smo si ogle- dali tudi iz zvonika katedra- le sv. Marka. Po odštevanju do polovice leta je ob polno- či sledil velik ognjemet. Po- časi smo se vrnili na barko.

Kolesarjenje po Narodnem parku Mljet / Foto: Maja Bertoncej

V mestu Korčula 30. junija praznujejo polovico novega leta. Ob tem poteka tudi karneval. / Foto: Maja Bertoncej

Zjutraj je bilo namreč zno- va treba na kolo.

Barka nas je odpeljala na Mljet, ki velja za najbolj ze- len dalmatinski otok. Prek- rasni narodni park se raz- prostira na tretjini otoka. Odličan je za avanturistično raziskovanje. Prekolesari- li smo okrog jezera, nato pa načrtovano traso žal precej

skrajšali, saj smo v strme- jem makadamskem vzpo- nu zgrešili odcep za drugi konec otoka. Smo pa imeli nekaj več časa za kopanje. Prekolesarili smo 35 kilo- metrov, premagali 600 vi- šinskih metrov. Start in cilj sta bila v Pomeni, naselju, ki je vključeno v nacional- ni park. Po kopanju smo

KOLO IN BARKA

Postanek za kopanje v Pupnatski Luki, eni najlepših plaž na otoku Korčula. / Foto: Maja Bertoncej

se pozno popoldan z bar- ko vrnili v Lumbardo, kjer smo spali drugo noč zapo- red. Naslednji dan je bila na vrsti tretja etapa – prva izmed dveh po otoku Kor- čula, in sicer po trasi Lu- mbarda–Pupnatska Luka– Brna (53 km, okrog tisoč vi- šinskih metrov). Za kopa- nje smo se ustavili v zalivu

v Pupnatski Luki, v kate- rem je nekaj majhnih hiš. Dostopen je po dveh cestah. Z glavne smo se spustili po asfaltni, nazaj pa večina po makadamski, ki je manj str- ma izbira.

Za nami je bila tretja kole- sarska etapa. Prenočili smo v Brni na južni obali otoka Korčula. (Se nadaljuje)

Pastirski stan bodo prenovili

V Agrarni skupnosti Hrušica so se na Hruščanski planini lotili obnove zajetja in petinšestdeset let starega pastirskega stanu.

CVETO ZAPLOTNIK

Plavški Rovt – Agrarna skupnost Hrušica je v svoji zgodovini doživela podobno usodo kot vse druge. Njeno premoženje je bilo po drugi svetovni vojni, leta 1949, podržavljeno, pred dvajsetimi leti pa je bilo v denacionalizacijskem postopku vrnjeno v skupno lastnino prejšnjim upravičencem oziroma njihovim pravnim naslednikom. Zdaj šteje 32 čla-

je iz različnih pisnih virov zbrala kmetijska svetovalka Tilka Klinar, se je 1938. leta na Hruščanski planini paslo 66 živali, leta 1993 je bilo 37 krav in 68 mlade živine, en konj ter 11 ovc, letos pa se pase 32 krav, tri telice, 22 telet ter štirje osli oziroma skupno nekaj več kot 39 glav velike živine (GVŽ). Število GVŽ se iz leta v leto počasi zmanjšuje, še pred štirimi leti jih je bilo več kot 48. Na planini je okoli 42 hek-

Predsednik agrarne skupnosti Boris Dolžan / Foto: Cveto Zaplotnik

nov, večina jih je s Hrušice, nekaj pa tudi iz Plavškega Rovta. V lasti ima okrog sto hektarjev zemljišč, od tega je 42 hektarjev pašnih površin na Hruščanski planini. Svoje delovanje je že prilagodila novemu zakonu o agrarnih skupnostih.

Število živine na paši se počasi zmanjšuje

Hruščanska planina skupaj z Jeseniško Rožco, Dovško Rožco (Babo) in Koroško Rožco obsega skupek planin Rožca. Že v preteklosti so bile to pomembne visokogorske pašne planine, a tudi danes še na vseh poteka paša. Po podatkih, ki jih

tarjev pašnih površin, ki so razdeljene na več čredink – Hruščanska planina, Rožca, Gabrce, pri bajaranjih, Javorje in Hruščanski vrh. Pastirski stan je na nadmorski višini 1350 metrov, Hruščanski vrh pa je visok 1776 metrov.

Živina pije vodo Julijana

»Pod nami je karavanški železniški predor, le nekaj sto metrov proč poteka še cestni predor,« nam je na lokaciji pastirskega stanu na Hruščanski planini pripovedoval Boris Dolžan, predsednik Agrarne skupnosti Hrušica. Kot je dejal, se tudi na planini odražajo posledice preobrazbe vasi Hrušica:

Tudi v letošnjih sušnih razmerah je na planini dovolj paše in vode za napajanje živine.

/ Foto: Cveto Zaplotnik

Pastirski stan bo v nekaj letih dobil novo podobo. / Foto: Cveto Zaplotnik

nekdaj so skoraj pri vsaki hiši imeli živali – če že ne goved pa vsaj drobnico, zajce in kokoši, zdaj bi lahko na prste ene roke prešteli vse, ki še imajo rejne živali. Poleg živine s Hrušice se na planini pase tudi nekaj živine iz Plavškega Rovta.

Pastirski stan je pozimi približno tri mesece v snegu. »Pred njim je tudi tri metre trdega snega. Če hočemo takrat priti v notranjost, moramo skopati rov,« je dejal Boris Dolžan in dodal, da imajo zaradi tega težave tudi z vlagom.

Na Hruščanski planini so dobri pogoji za pašo. Planina je dostopna s traktorji in tudi z osebnimi vozili s pogonom na vsa štiri kolesa, v normalnih letih je vedno tudi dovolj paše in vode

za napajanje živine. »Živina pije vodo Julijana, ki se steka v bližnji bajer, za rezervo je v bližini še en izvir,« je dejal Boris Dolžan in dodal, da so se pred kratkim lotili sanacije zajetja. Iz njega so že odstranili mulj, bilo ga je skoraj pol metra, ter utrdili

pastirskem stanu je le prostor za živali, ki zbolijo.

Pastirski stan kmalu v lepši podobi

»Ko boste čez tri, štiri leta prišli na Hruščansko planino, kočice ne boste prepoznali,« je na nedavnem srečanju

Pastir Milan Klinar / Foto: Cveto Zaplotnik

brežino. Vodo bodo speljali v korito, iz katerega bo živina lahko pila. Z zvermi doslej niso imeli večjih težav, ugovarjajo pa navzočnost šakalov. »Problem so kolesarji, ki se vozijo po planini. Ker je strmo, veliko zavirajo, pri tem pa nastane graben, iz katerega voda izdolbe korito,« je dejal Boris Dolžan.

Planina je ograjena, na njej pa je tudi stalno navzoč pastir – Milan Klinar iz Plavškega Rovta, ki je bil pastir na planini že v obdobju med letoma 2007 in 2014 in ima letos na paši tudi krave z domače kmetije. Kot je dejal, dobro pozna planino, vešč pa je tudi dela z živino. Živine je letos manj kot prejšnja leta, v čredi ni molznih krav. Živina je čez noč na prostem, kjer se začne pod krošnjo dreves, v

predstavnikov zgornjegorenjskih agrarnih in pašnih skupnosti dejal Boris Dolžan in napovedal celovito prenovu pastirskega stanu. Doslej so že sanirali temelje ter zamenjali okna in vrata, letos naj bi uredili dvorišče, z injiciranjem odpravili razpoke v zidu, obnovili hlev ter zamenjali streho, prihodnje letos se bodo lotili še notranjosti, med drugim bi radi na podstrehi uredili prostor, kjer bi člani agrarne skupnosti, ki sicer kot solastniki nimajo drugih koristi, lahko tudi prenočili. Uredili naj bi tudi fasado iz macesnovih desk in postavili sončno elektrarno. Za obnovo bodo namenili zaslužek od poseka lesa in denar, ki ga dobijo od države za spodbujanje planinske paše; računajo pa tudi na prostovoljno delo članov agrarne skupnosti.

Razgrnitev gozdarskih in lovskih načrtov

Kranj – Zavod za gozdove Slovenije je ob koncu julija javno razgrnil osnutke 14 gozdnogospodarskih in 15 lovskoupravljavskih načrtov območij za obdobje 2021–2030, hkrati pa tudi okoljsko poročilo in dodatek za varovana območja narave. Na širšem gorenjskem območju bodo javne razgrnitve gozdarskih načrtov za kranjsko in blejsko gozdnogospodarsko območje ter lovskoupravljavskih načrtov za gorenjsko, triglavsko in kamniško-savinjsko območje. Javna razgrnitev načrtov in drugih dokumentov bo do vključno 2. septembra, v tem času pa bodo tudi javne obravnave. Lastniki in uporabniki gozdov ter zainteresirane organizacije bodo med javno razgrnitvijo in na javni obravnavi lahko na načrte podali svoja mnenja in pripombe.

Spodbude za zaščito živali na paši

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je ob koncu julija izdala odločbe kmetijskim gospodarstvom o dodelitvi finančnih podpor za naložbe, ki so namenjene zaščiti živali na paši pred velikimi zvermi. Za naložbe v ureditev pašnikov z visokimi premičnimi varovalnimi elektro mrežami in nepremičnimi elektro ograjami na območjih pojavljanja medveda in volka je prejela skupno 21 vlog, od tega je 15 odobrila nekaj manj kot za en milijon finančnih podpor. Štirim vlagateljem je izdala zavrnilne odločbe, dvema pa sklepa o ustavitvi postopka. Na razpisu so lahko kandidirale tudi majhne kmetije.

Denar za naložbe v ekološko kmetijstvo

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je ob koncu junija majhnim kmetijam izdala odločbe o sofinanciranju naložb v ekološko pridelavo hrane. Za dva milijona evrov finančnih spodbud je prejela 96 vlog, s katerimi so vlagatelji zaprosili za nekaj več kot 1,7 milijona evrov spodbud. Izdala je 70 odločb o dodelitvi 1,18 milijona evrov, za preostale vloge pa zavrnilne odločbe ali sklepe o ustavitvi postopka.

Za vse ne bo denarja

Kranj – Tretjega avgusta je potekel rok, do katerega so vlagatelji lahko oddali vloge za sofinanciranje naložb v pridelavo, trženje in razvoj kmetijskih proizvodov. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je do tega dne prejela 137 vlog. Ker je zaproseni znesek (37,7 milijona evrov) presegel razpisnega (21,2 milijona evrov), bo agencija del ustreznih vlog morala zavrnila.

Na območju Vogla reševali že štirikrat

MAŠA LIKOSAR

Bohinj – V zadnjem mesecu so reševalne ekipe bohinjskih gorskih reševalcev ter policijski in vojaški helikopter že štirikrat reševali izgubljene pohodnike na območju Vogla. Kot so pojasnili na Policijski upravi Kranj, je v treh primerih pohodnike zavedla navigacija, ki jih je pri sesto-

ne zgolj upoštevanje navigacije. »Navigacija naj bo le pripomoček in ne nadomestek uradnim zemljevidom in markacijam. Ena pot, ki je bila dvakrat razlog za reševanje, je iz Googlevih zemljevidov že izbrisana,« so dejali.

Na planinskih kartah so markirane poti običajno rdeče obarvane. Polna črta so lahke poti, prekinjena rdeča

Zemljevid s točkami reševanja na območju Vogla / Foto: PU Kranj

panju pripeljala na neprehoden in nevaren teren z visokimi grapami. Eden od izgubljenih pa je zapustil nemarkirano, vendar uhojeno pot in prav tako zašel na nevaren in neprehoden teren. »Vsi so bili tujci in vsi so bili ob reševanju na območju pod smučiščem Vogel, kjer je tudi nihalka oziroma kabinska žičnica. K sreči se doslej ni nihče poškodoval,« so povedali na PU Kranj, kjer opozarjajo na uporabo markiranih poti in

pa zahtevne planinske poti. Preostalo, na primer prekinjene črne črte in pike, so lovške poti, kolovozi, brezpotja, ostanki poti, ki so za nepoznavalce območja nevarni. »Zato naj jih pohodniki ne uporabljajo in naj ostanejo na markiranih poteh,« še dodajajo kranjski policisti, ob tem pa pozivajo turistične delavce, ki nudijo nastanitve tujcem ali pa jim svetujejo, naj jih opozarjajo, naj se držijo označenih poti ali pa uporabijo pomoč vodnikov.

Zaradi velikosti in teže lahko pomenijo veliko nevarnost

V petek je policija izvajala poostren nadzor tovornega prometa in avtobusov na nadzorni točki Torovo. Preverjali so tehnično brezhibnost vozil, čas trajanja vožnje, preobremenjenost motornih vozil, pravilno pritrjevanje tovora, psihofizično stanje voznikov in druge kršitve cestnoprometnih predpisov.

MAŠA LIKOSAR

Torovo – Kot pojasnjujejo na policiji, so tovorna vozila in avtobusi specifična prevozna sredstva, ki zaradi svoje velikosti, teže in drugih karakteristik pomenijo veliko nevarnost za druge udeležence v cestnem prometu, če so kršeni cestnoprometni predpisi. Petkov nadzor so izvajali po metodologiji PEGAZ, in sicer tako, da so promet s prometno signalizacijo preusmerili z avtomobilske ceste na nadzorne točke. Navedeno metodologijo na avtocestah in hitrih cestah uporabljajo že deset let.

Nepravilen premik

Upravičenost tovrstnih nadzorov potrjujejo tudi statistični podatki. Do 31. julija 2022 so bili vozniki tovornih vozil po podatkih policije udeleženi v 1.562 prometnih nesrečah. Povzročili so jih 895 oziroma 57 odstotkov vseh nesreč, v katerih so bili udeleženi. Zaradi posledic teh nesreč je življenje izgubilo pet oseb, od tega štirje vozniki tovornih vozil, 19 oseb je bilo hudo poškodovanih, 176 oseb pa lažje poškodovanih. Vozniki tovornih vozil so 24 prometnih nesreč povzročili pod vplivom alkohola, od

V nadzoru so poleg policistov sodelovali še Inšpektorat RS za delo in za infrastrukturo, Finančna uprava RS, cestninski nadzor DARS in izvajalec tehtanja. / Foto: Gorazd Kavčič

tega dve smrtni prometni nesreči. »Najpogostejši vzrok pri prometnih nesrečah, ki jih povzročijo vozniki tovornih vozil, je v zadnjih petih letih nepravilen premik z vozilom. Na drugem mestu sta nepravilna stran oziroma smer vožnje in neustrezna varnostna razdalja,« so pojasnili na policiji.

Zmanjšajmo tveganje

Kot poudarjajo na policiji, je nadzor potreben tudi nad vozniki avtobusov, kar kaže nedavna tragična

prometna nesreča na Hrvaškem. »Čeprav gre pri takšnih prometnih nesrečah lahko za splet okoliščin, moramo storiti vse, da tveganja zmanjšamo na minimum. Zato v nadzorih med drugim preverjamo tehnično brezhibnost avtobusov, spoštovanje prometnih pravil ter pravil o obveznih počitkih in odmorih pri voznikih avtobusov,« so dejali.

V letošnjem letu so bili vozniki avtobusov udeleženi v 173 prometnih nesrečah. Povzročili so jih 44 oziroma 25 odstotkov vseh nesreč, v

katerih so bili udeleženi. V prometnih nesrečah z udeležbo avtobusa sta bila letos lažje poškodovana dva voznika, med potniki pa sta bila dva potnika hudo poškodovana, 39 potnikov pa se je lažje poškodovalo. »Kljub temu da so v prvi vrsti za varnost potnikov odgovorni vozniki, pozivamo tudi prevozna podjetja, naj poskrbijo za tehnično brezhibnost vozil in naj na vožnje napotujejo voznike, ki so ustrezno psihofizično pripravljene za vožnjo,« so še poudarili.

Vzrok je lahko tudi človeška malomarnost

MAŠA LIKOSAR

Preddvor – Letos je v Sloveniji divjalo več požarov, ki so za seboj pustili ogromno materialno škodo. Kot je pojasnil Bojan Kos s Policijske uprave Kranj, je bilo vseh prijav požarov na interventno številko 113 letos 256, lani v celnem letu 306, še leto prej pa 311. »Če v zimskem času oziroma med kurilno sezono prevladujejo dimniški požari, so poleti to predvsem požari v naravi,« je dejal. Med 1. junijem letos do minulega četrtka je bilo prijav požarov 67, lani jih je bilo v času od 1. junija do 30. septembra 91, še leto prej pa 72. »Pretežno gre za požare v naravi v različnem obsegu. Prevladujejo pa predvsem manjši požari,« je dodal.

V zadnjih nekaj letih je bil na območju Gorenjske največji požar v naravi aprilski požar v Preddvoru, kjer je pogorelo več hektarov gozda ter travnišča in površin v zaraščanju, škoda pa je nastala tudi na objektih oziroma vikendih. »Po naši oceni gre za okoli 700.000 evrov materialne škode,« je povedal Kos in dodal, da so vzroki požarov lahko v človeški malomarnosti, na primer odvržen cigaretni ogorek, kurjenje v naravi v času požarne ogroženosti in nenadzorovano kurjenje, požari pa lahko nastanejo tudi zaradi odvrženih steklenih površin, ob železniških progah pa zaradi vlakov. »Lahko pa bi šlo tudi za naklepno požiganje, vendar tak primer v daljšem obdobju ni bil ugotovljen,« je še povedal Kos.

Na Vršiču posredovala policija

SUZANA P. KOVAČIČ

»Vozniki so povsem zemarili dejstvo, da se na določenih mestih proti Vršiču na prazni cesti težko srečata dva avtomobila, če pa so vozila parkirana ob strani, je situacija nemogoča, in tako je bilo tudi danes. Največ težav je bilo od 22. serpentine na gorenjski strani ceste na Vršič in na prvih štirih ovinkih od vrha prelaza navzdol na trentarsko stran. Pozivamo k večji odgovornosti voznikov,« so še opozorili na Policijski upravi Kranj in dodali, da je parkiranje med drugim prepovedano po 65. členu zakona o pravih cestnega prometa na ozkem ali nepreglednem delu ceste (v ovinku, pod vrhom klanca ...) in na vozišču ceste zunaj naselja, kar oboje velja tudi za Vršič. Povečan

promet so pričakovali tudi včeraj, na praznični ponedeljek.

Cesta čez Vršič je državna, zato smo novinarska vprašanja za reševanje prometne problematike, ki ni »od včeraj«, naslovili tudi na Direkcijo RS za ceste. Na njihov odgovor in odzive drugih pristojnih institucij še čakamo.

Kranjskogorski župan Janez Hrovat pa je včeraj povedal, da se od prvega dne, kar je župan, in tega je osem let, skupaj z bovškimi županom zavzemata, žal neuspešno, da se ta »žalost« na Vršiču neha. »Polena dobimo med drugim prepovedano pod noge z vseh strani (kultura, naravovarstveni ...), rešitev pa je enostavna – kot povsod po svetu: domačinom prepustnice, tujcem cestnino, ureditev parkirišč, panoramske točke ter obvestilnih tabel že

v Bovcu in na začetku Kranjske Gore o stanju na parkiriščih in pretočnosti ceste. Veliko uslugo bomo naredili naravi, če bomo z vršiške ceste obenem izločili emisijsko sporna vozila, preglasna in prevelika vozila (vlačilce, predolge avtobuse in prevelike avtodome ...), in veliko uslugo ljudem, ki se vozijo čez Vršič in bodo zadovoljni, tudi če bodo za vožnjo plačali nekaj evrov, a bodo dobili nepozabno izkušnjo prevoza čez res lep gorski prelaz. Občina Kranjska Gora je v ta namen plačala že veliko projektov, tako za parkirišča kot za ureditev kulturne in naravne dediščine ob poti na Vršič, za kvalitetne zgodbe, tematske poti ...« Kot je omenil župan Hrovat, je eden takih raziskovalni projekt arheologa dr. Uroša Koširja Med vojno in mirom

– Arheologija Vršiča kot zaledja prve svetovne vojne in stičišča svobode, ujetništva, kultur, narodov in verstev, cilj projekta pa vzpostavitev turistično-zgodovinske poti, ki bo koristila lokalni skupnosti in obiskovalcem. »Res želim, da bi po tej alpski cesti ljudje doživeli Vršič, ki bi jim ostal v lepem spominu, in si ga ne bi zapomnili po tem, da so več ur čakali v zastojih,« je sklenil župan in obenem spomnil na identično zadevo v dolino Vrta ter znova pozval pristojne institucije, ki bi morale najbolj pomagati k rešitvam.

Za vsaj delno razbremenitev vršiške ceste je v času poletne turistične sezone organiziran javni avtobusni prevoz čez Vršič, ki povezuje Kranjsko Goro in dolino Soče vse do Bovca in Nove Gorice.

razpredrilo

GG

NOVA KMETIJA

Priljubljena televizijska Kmetija se seli na Dolenjsko. Prve kmete naj bi gledalcem predstavili že kmalu, ustvarjalci šova pa so že pokazali hišo, poslopja in posestvo. Na kmetiji ostajata voditeljica Natalija Bratkovič ter mentorica Nada Zorec.

Alenka Brun

Če so bili še lani tekmovalci resničnostnega šova Kmetija, ki ga lahko spremljate na Pop TV, navajeni, da je bilo vsega v izobilju, bo letos faktor presenečenja velik. Kmetija tokrat ne bo moderna, gledalci in tekmovalci se bodo vrnili k bolj tradicionalni različici kmečkega življenja. Prekmursko ravnino bo zamenjala zahtevna in hribovita dolenska pokrajina. Že priprava terena in določitev lokacij je bila namreč zahtevnejša od gradnje in postavitve samih objektov.

»Kot vsako leto do zdaj smo vse elemente ter objekte Kmetije postavili v rekordnem času. Za inštalacijo elektrike in vode, urejanje terena, gradnjo samih objektov in scenografije smo potrebovali dva meseca, pri gradnji pa je sodelovalo približno dvajset ljudi.« je povedala Marija Kuljanin, producentka produkcijske hiše Videostroj. »Gledalci bodo videli

Letošnja kmetija naj bi stanovalcem nudila precej manj ugodja kot njene predhodnice.

/ Foto: arhiv šova (Domen Jugovar)

številne nove objekte, ki stojijo na različnih delih posestva. Vsak od njih pokriva nov kreativni zaplet, ki bo kmetijo naredil najzanimivejšo do sedaj,« je še namignila.

In kaj je torej že znano? Da se ogromno posestvo lahko pohvali z največjo areno doslej, kjer bo potekalo še več dvobojev kot v preteklih sezonah. Glavna hiša je tokrat rustikalno obarvana, zunanja

kuhinja, masivna lesena miza in široka terasa pa bodo tekmovalcem nudile prostor za druženje. V notranjosti hiše so spalnica glave družine, levo in desno spalno kralo, shramba ter kopalnica, ki pa tokrat ne pozna razkošja. Tekmovalci namreč na začetku ne bodo imeli niti tekoče vode niti stranišča.

Posestvo sestavljajo še trg, kjer bodo tekmovalci kupovali surovine za svoje bivanje, bogat vrt, za katerega bodo morali seveda vestno skrbeti, hlev, kjer jim bodo delale družbo krave, in pa tabor ter kajža, ki bo letos popolnoma drugačna kot pretekla leta. Dvobojevalci bodo namreč na boj v areni čakali le v spalni vreči, skorajda pod milim nebom.

Če so v prejšnjih sezonah tekmovalci živeli v izobilju, tega letos ne bo. Mentalnih in fizičnih preizkušenj bo še več, strožja pravila igre pa bodo tekmovalcem otežila

napredovanje ter jih postavljala v situacije, v katerih bodo morali hkrati tekmovalci in sodelovati. Bolj kot karkoli prej bodo v ospredju iznajdljivost, večšine ter spretnost tekmovalcev.

Udeležence bo še naprej spremljala voditeljica Natalija Bratkovič, ki ji je letošnja sezona kot adrenalinski odvisnici pisana na kožo. »Nova lokacija je naravnost čudovita in idealna za čas, v katerega nas bo Kmetija popeljala oziroma vrnila – to je čas, ko ni bilo udobja, kot smo ga vajeni danes, ko je bilo treba za vsak kos kruha garati, ko je bilo kmečko življenje borba. Mislim, da še največ povem s stavkom: letos pričakujte Kmetijo brez milosti,« meni Bratkovičeva. Z njo se vrača tudi mentorica Nada, ki bo budno bdela nad opravljenimi nalogami.

Šov na male zaslone prihaja jeseni, kmalu pa bodo znani tudi stanovalci in datum predvajanja.

Natalija Bratkovič / Foto: arhiv Pop TV

POSEBNA IN ZABAVNA DISCIPLINA

V sklopu Kamfesta je potekala tudi simpatična disciplina: tek s »feršterkerjem« oziroma kitarskim ojačevalcem na Mali grad.

Alenka Brun

Unikatna športna panoga je nastala kot odziv tehnične ekipe festivala Kamfest na nenehno prenašanje glasbene opreme na Mali grad in nazaj. Dvojice, ki združujejo vzdržljivost pravih gorskih tekačev in hkrati utopično vznesenost kitarristov, se tako ob poljubni taktiki borijo za osvojitve najvišje stopničke.

Letos se je prijavilo sedem ekip, med njimi tudi otroci, ki so se po 24 stopnicah navzgor pognali za najbolj-

se dotakniti določene točke in se po njih vrniti na izhodišče.

Ubrali so različne taktike. Eni so preskakovali stopnice, drugi so si ojačevalce oprtali, spet tretji so ga nesli v roki. Na koncu je med starejšimi zmagal član ekipe Hribovca, v otroški kategoriji ekipa Nike, edini tekmovalki Dunja Petrič ter Sanela Knežević, ki sta za zanimivo disciplino izvedeli na spletu in se takoj odločili, da se preizkusita, pa nad doseženim časom nista bili pretirano navdušeni, vendar sta bili za prvič zadovoljni. »Je bilo kar naporno,« sta komentirali tek. »'Feršterker' ima zagotovo dvajset kilogramov, tako da teči z njim po stopnicah ni

Dekleti sta se odločili za sodelovanje. / Foto: Alenka Brun

šim rezultatom s kablom v rokah. Med starejšimi pa je bila celo ena ženska ekipa. Nekateri posamezniki so se sicer prijavili kot dvojica, a so na koncu tekli sami.

Organizatorji so tokrat tudi spremenili dolžino proge in se odločili za sprint s startom in ciljem pri začetku stopnic, ki v Kamniku vodijo na Mali grad, v bližini Kavarnе Veronika. Tekmovalci so tako morali preteči dvojno razdaljo stopnic – se povzpeli do vrha,

enostavno. »Žiga Oražem iz ekipe Hribovca pa je bil rahlo razočaran, saj je mislil, da bo proga daljša in tekmovalcev neprimerno več.

Na teku sta sodelovala tudi stara mačka Kamfesta, ekipa Kresničke. Njun trenutek je bil v stilu »žena 'dirigira' oziroma spodbuja, mož teče«. Dosegla sta sicer najslabši rezultat, a tek je z njima pridobil dodano vrednost, saj sta gledalce s svojim nastopom spravila v smeh.

Kresničke – ženski del v »elementu« spodbujanja moškega tik pred startom / Foto: Alenka Brun

PLEZALNI ŽUR

V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani so imeli prejšnji teden Poletne planinske ustvarjalnice. Med udeleženci so bili otroci – tako tisti, ki so v teh krajih doma, kot oni, ki so v Zgornjesavski dolini počitnikovali.

Suzana P. Kovačič

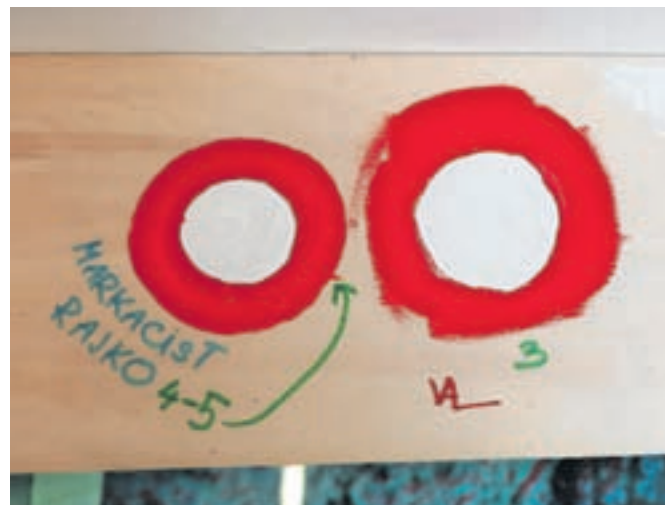
Letošnja rdeča nit Poletnih planinskih delavnic je bilo spoznavanje Knafelčeve markacije ob njeni 100-letnici in še posebno priljubljeno športno plezanje. Vsebine, ki jih je pripravila kustodinja pedagoginja Neli Štular, so udeleženci – otro-

ci, družine ... – spoznavali na zabaven in interaktiven način.

Vrv je zelo pomemben pripomoček pri plezanju, lahko pa je tudi pripomoček za ustvarjalne ideje in kratkočasenje. Iz različnih vrvic in vzlov so udeleženci delavnic naredili unikaten nakit. Skupaj z markacisti so se naslednji dopoldan urili v prostoročnem risanju, si naredili svoje markacijske

Planinske ustvarjalnice v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani so bile dobro obiskane.

Rdeč obroček – belo oko, stoletna Knafelčeva markacija kot otroški izdelek / Foto: Suzana P. Kovačič

PESMI MLADIH

Nekoč

Nekoč,
nekega lepega dne,
zopet se vidva.

Ko se zagledava,
kot ne bi minilo
toliko let.

Objem tvoj
bo močan, iskren.
Potem sva skupaj
za vedno.

Nekoč,
nekega posebnega dne,
za mavrico,
kjer se vse konča
in ponovno začne.

Ni še moj čas,
ko pa pride,
vem,
da nikoli več ne bom
sama.

Tiana

Je resničnost, so spomini. Kjer so spomini, se vse dogaja. Vse je odvisno samo od nas in tega, kar zapišemo in spremenimo v pesem. Nekoč in nekje. Lepe poletne dni. **Meta**

Unikatne okusne plezalne tortice

majice in obeske ter spoznali zgodbo avtorja markacije. Z zabavnima igracama so spoznali življenjski krog metuljev, izvedeli pa so tudi zgodbo naše najuspešnejše športne plezalke Janje Garnbret, ki jo je predstavila kustodinja Saša Mesec. Na delavnici so Janjo tudi narisali in spekli njene zlate kolajne. Zadnje druženje so naslovlili

s Plezalnimi žurami. Skozi zabavne igre so si otroci poskušali zaslužiti zanimive nagrade, da pa so za to imeli dovolj energije, so pripravili plezalne tortice. Skozi postopek priprave jih je vodila Neli Štular. Kar 23 plezalnih tortic smo našli, kot je bilo tega dne tudi udeležencev delavnic, in prav vsaka je bila unikatna in okusna.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

NACIONALNI PARK DURMITOR (1)

VZPON NA BOBOTOV KUK

Neža Markelj

Nacionalni park Durmitor leži na severovzhodnem robu Črne gore, tik ob meji z Bosno in Hercegovino. Območje gorskih masivov je pred milijoni let preoblikoval ledenik, številne podzemne vode ter reke – Komarnica na jugu, Piva na vzhodu in Tara na severu. To Dinarsko

gorstvo je raj za pohodnike, smučarje, plezalce, celo kolesarje in ljubitelje vodnih športov, ki se lahko preizkusijo v raftanju na reki Tari ali v adrenalinskem soteskanju v kanjonu Nevidio na reki Komarnici.

Z Nejcem v Durmitor prispeva v poznih popoldanskih urah, ko se poletna vročina že izgublja za visokimi vrhovi in se na zelenih travnikih rišejo dolge sence. Vse je tako slikovito – ozka cesta, ki se po

planotah vije mimo pašnikov, obkroža vznožja zašiljenih dvatisočakov in moti mir v gostih gozdovih, pa pašniki z drobnico, sinje modro nebo in samotne pastirske kolibe. »Kot iz razglednice,« si mislim, ko uro kasne sedim ob podstrešnem oknu najinega apartmaja in opazujem mavrico, ki jo je za sabo pustil popoldanski naliv. V Javorjah, kjer bivava, naju sprejmejo z odprtim gostoljubjem, skuhamo nama močno

turško kavo in postrežejo z nasveti in predlogi za raziskovanje okolice.

Naslednje jutro vstaneva zgodaj, v nahrbtnike natakčiva malico ter se odpraviva proti najvišjemu črnogorskemu vršacu. Bobotov kuk je 2523 metrov visok vrh, ki skupaj z Bezime-nim vrhom in Djevojkjo tvori veliko gorsko steno, nekakšen naravni amfiteater, ki objema dolino Škrke, v kateri se zrcalita Veliko in Malo

Razgled z Bobotovega kuka proti dolini Škrke in Velikemu Škrčkemu jezeru / Foto: Neža Markelj

Škrčko jezero. Vzpon s Sedla (1907 m n. m.) ni naporen: številne manjše doline se menjavajo z zelenimi travnatimi preprogami in gorskimi očmi, kot so tu poimenovana ledeniška jezera. Po dobrih dveh urah hoje že stojiva na skalnatem vrhu in občudujeva razgled na najlepši del pogorja Durmitor.

Popoldan naju presene-ti z vročim žgočim soncem, ki kljub visoki nadmorski višini ne prizanaša, zato se prijetno utrujena zatečeva v Žabljak. Majhno središče nacionalnega parka s številnimi restavracijami, možnostmi za namestitve in nekaj trgovinami nikakor ni

turistična past, ampak prijetno mestece, ki odraža prijaznost in gostoljubje črnogorskega naroda. Dobre tri kilometre iz mesta leži na višini 1400 metrov čudovito Črno jezero, ki na jezerski gladini odseva vrhove smrekovega gozda in skalnate masive nad njim. Okoli jezera je urejena 3,5 kilometra dolga sprehajalna pot, obsežna jezerska obala pa nudi številne samotne koticke za poležavanje, branje, plavanje in veslanje. Tudi midva sva se zleknila v gosto senco smrekovega gozda in preživela popoldan ob jezeru ter tkala načrte za prihodnje dni. (Se nadaljuje)

Pot, ki vodi na Bobotov kuk – čez številne alpske travnike in doline, tik pod vznožje skalnatih vrhov. / Foto: Neža Markelj

Razgled iz apartmaja v vasici Javorje, nedaleč od Žabljaka

/ Foto: Neža Markelj

PRAZNOVANJA

DIAMANTNA ZAKONCA FRANTAR IZ POŽENIKA

Četrtega avgusta letos je minilo natanko šest desetletij, odkar sta si v cerkljanski farni cerkvi Marijinega vnebovzeta večno zvestobo obljubila Justina Bolka in Jože Frantar iz Poženika.

Janez Kuhar

Obletnico poroke sta v družbi najbližjih praznovala v sredo s postavitvijo mlaja, v četrtek, 4. avgusta, na dan diamantne obletnice poroke, pa sta šla k maši na Brezje, potem pa na kavo in na sladoled, kot na poročni dan pred šestdesetimi leti.

Jože je bil rojen leta 1938 v Poženiku, žena Justina pa leta leta 1942 v Glinjah. Justina prihaja iz družine, kjer je bilo trinajst otrok, v Jožetovi družini pa jih je bilo sedem. Justina se je kasneje izučila za slaščičarko, Jože je

bil vodovodar. Ona se je s kolesom vozila v službo, v restavracijo Brioni Kranj, Jože pa z motorjem na Vodovod Kranj. Vsako jutro sta se srečevala na poti, ko ji je Jože nekega dne, sedeč na motorju, ponudil ramo, za katero se je lahko prijela in jo je skupaj s kolesom peljal. Tako se je začela njuna zgodba. Stkala sta medsebojne vezi, prijateljstvo je potem preraslo v ljubezen in nato v zakonsko življenje. Kasneje sta bila oba do upokojitve zaposlena na Letališču Brnik. Vso svojo mladost sta bila delovna in skromna, kakršna sta še danes. Celih šestdeset let skupnega zakonskega življenja sta živela v dobrem in slabem, z roko v roki

Justina in Jože Frantar iz Poženika sta praznovala diamantno obletnico poroke. / Foto: osebni arhiv

sta prehodila korak za korakom. Tako dolga pot skupnega zakonskega življenja ni dana vsakemu paru. V zakonu so se jima rodili trije otroci: Mirko, Ivana in Mateja. Danes jima življenje lepša še osem vnukov in devet pravnukov.

Vedno sta se trudila, da bi bila vsem dobra vzornika za prihodnost, za popotnico za življenje. Njuno največje bogastvo je, da sta bila srečna s tistim, kar sta ustvarila, želita pa si, da bi bila zdrava še naprej. Justina Frantar še danes pripravi zelo dobro sladico in speče pecivo, če kdo pride na obisk. Zelo rada ima tudi

balkonsko cvetje in urejen vrt, oba pa med drugim rada prebirata tudi Gorenjski glas. Obvladata pa tudi nekaj moderne tehnologije: s tablico v roki in tudi z internetom se prav dobro znajmeta. Ata Jože je tudi mojster kuhanja žganih pijač (brinovca, viskija...) ter zbiratelj starega kmečkega orodja in starin.

Frantarjeva sta bila zadnjič skupaj na morju leta 1964, in sicer v Izoli. »Kakšen dan sta še šla na obisk v Izolo k atovemu bratu. In čeprav smo si otroci želeli, da bi vsaj prespala tam, sta jo vedno takoj 'primahala' domov,« še izvem.

Zakonca Frantar na poročni dan pred 60 leti / Foto: osebni arhiv

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Vodnarka«

Tanja, lep pozdrav! Prosim, da mi pogledate, kako bo z dediščino po pokojnem zunajzakonskem partnerju, kako se bo izteklo na sodišču.

Na sodišču se bo izteklo v vašo korist. Bodite brez skrbi in ne obremenjujte se na zalogo, ker s tem nič ne rešite. Slaba stran je le ta, da bo treba na končni razplet še malo počakati. Pomembno pa je edino to, da bo na koncu za vas pozitivno. Lep pozdrav.

»Služba«

Zanima me, kako mi kaže z novo službo, saj sem oddala kar nekaj prošnji. Ali jo dobim v bližini doma?

Videti imate novo službo na čisto novem področju. Bo v

bližini doma. Spremembe pričakujte v treh mesecih. V gospodarstvu se ogromno dogaja, seveda tudi negativne stvari, na katere pa posamezniki ne moremo vplivati. Z novo službo boste zadovoljni. Lep pozdrav.

»Družinski odnosi«

Kakšna prihodnost me še čaka glede družinskih odnosov in mojega zdravja ter kakšna je prihodnost obeh vnukov? Že več let se mi v družini dogajajo same težke preizkušnje. Oba moja otroka ste že pokojna.

Pozabili ste napisati šifro, pod katero pričakujete moj odgovor. Upam, da ga ne zgrešite. Na neki način poznam vašo bolečino, ki je neizmerna. Pred dolgimi leti mi je

umrl brat in še danes pravim, da ni hujšega na svetu, kot da mama pokoplje oziroma preživi svoje otroke. Mami, sicer tudi že pokojna, je govorila, da dokler so živi, se kljub težavam vse lahko še reši, ko jih ni, pa greš lahko samo še prižgat svečo. Draga moja, vse enkrat mine in tudi vaše težko obdobje bo minilo. V prihodnosti vam vidim stike z vnuki – in to je najpomembnejše, saj jih imate zelo radi in oni vas. Nekdanjemu partnerju ne smete dati možnosti, da je z vami v stiku, saj vam to naredi veliko škodo. Ima svoje poglede nad preteklo situacijo in se ne bo nikamor premaknil. Najbolje, da z njim sploh ne komunicirate. Ignorirajte ga. Vnuka sta zdrava, veliko mislita na vas, nikar ne mislite, da ne. Glede vašega zdravja je tako, da vam vse izvira iz psihe, za katero pa veste, da ni najboljša. Ampak prihajate v obdobje, ko bo zapihal

nov in svež veter. Živite vsak dan sproti. Vse bo še dobro. Imejte se radi, preteklosti ne morete spremeniti, lahko pa prihodnost. Srečno.

»Sonček«

Večkrat sem vam že pisala in bila zadovoljna z odgovori. Trenutno me zanima, ali se mi kaže še kakšna zveza, kakšna je prihodnost mojih hčerk in ali je mogoče, da bi se še kdaj selila. Hvala za odgovore, ostanite tak sonček, kot ste.

Pozabili ste napisati šifro, upam, da odgovor ne gre mimo vas. Nova ljubezen pride prej, kot si mislite. In ostane za vedno. Pred hčerkami je svetla in lepa prihodnost, bodite brez skrbi. Samo tako naprej in vse bo v redu. Vsekakor imate selitev, v naslednjem letu vas čaka veliko lepih presenečenj. Službo boste še nekaj časa obdržali, kasneje pa pride do preobrata, kar bo za vas dobro. Lepo se imejte.

Exatlon Slovenija bo vodil Jure Košir

Septembra se na Planet TV vrača televizijska športna preizkušnja Exatlon Slovenija. Z novo sezono pa prihajajo novi poligoni, igralci in tudi novi voditelj - Jure Košir. »Mislim, da gre za ravno pravo razmerje med resničnostnim in tekmovalnim športnim izzivom, zato sem z veseljem sprejel ponudbo za sodelovanje v tem edinstvenem projektu,« pravi nekdanji vrhunski športnik, ki ga bomo tokrat videli v vlogi voditelja in komentatorja napetih tekem pod vročim karibskim soncem. Kot posebni poročevalec s terena pa se mu bo pridružil Igor Mikič, ki adrenalinske poligone kot nekdanji tekmovalci dobro pozna.

Jure Košir / Foto: Blaž Vatovec (arhiv Planet TV)

Novorojenčki

V preteklem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 35 otrok, od tega 23 deklic in 12 dečkov. Najtežja in najlažja sta bili deklici, prva je tehtala 4270 gramov, druga pa 2594 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 8 deklic in 8 dečkov. Najtežji je bil deček s 4050 grami, najlažja pa deklica, ki je tehtala 2800 gramov.

Mladoporočenci

V petek, 5. avgusta 2022, sta na Bledu zakonsko zvezo sklenila Laura Margaret Whitehouse in Liam John Brown. V soboto, 6. avgusta 2022, pa so se na Bledu poročili Katarina Hasenbegovič in Dejan Kličič, Jana Hladnik in Jure Andrič, Mateja Koder in David Renko ter Hannah Janine Stokes in Luka Oberstar.

LAŽJI SUDOKU

5		9	7				2
	4	7			3		6
1		3		5	6		4
2			4	6			5
9							4
	3			7	1		8
	5		6	2		4	9
	8		9			7	1
4					7	8	

Rešitev:

8	2	9	2	6	1	9	6	7
9	1	4	9	6	1	7		
6	6	8	2	9	1	5	2	4
8	6	2	1	2	7	6	9	3
7	9	2	6	5	1	8		
4	7	1	9	8	7	6	2	1
9	5	6	2	6	7	8	1	
7	1	9	6	4	5	6	2	
5	6	2	9	6	1	7	8	
2	8	7	1	4	9	6		

TEŽJI SUDOKU

9	6			5		8		
	4	1						
					8	6		
1				7	2		5	6
	9		8		5		4	
7	5		4	1				9
			8	3				
						5	3	
		3		4			7	8

Rešitev:

8	2	9	2	6	1	9	6	7
9	1	4	9	6	1	7		
6	6	8	2	9	1	5	2	4
7	9	2	6	5	1	8		
4	7	1	9	8	7	6	2	1
9	5	6	2	6	7	8	1	
7	1	9	6	4	5	6	2	
5	6	2	9	6	1	7	8	
2	8	7	1	4	9	6		

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

IZIDORJEVE BITKE, 2. DEL

Odpuščanje

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Nisem mogel verjeti! Kako so mi lahko obrnili hrbet tisti, ki sem jih cenil in spoštoval, imel rad? Sem si to res zaslužil? Kdor ne uboga, ga tepe nadloga! Ta pregovor mi ni in ni hotel iti iz glave.«

Dopoldne je hodil v šolo, popoldne je iskal delo in prenočišče. Preko študentske napotnice je končno pristal v pekarni, v nočni izmeni. Včasih je zavil v bolnišnico, smuknil v prvo kopalnico in se oprhal. Oblačil ni imel kje prati. S težkim srcem si je kakšen kos spodnjega perila »izposodil« malo tu in malo tam. Ni imel občutka, da krađe, nagon po preživetju je v njem zatrl sleherni sram.

»Najteže je bilo, ker sem pred sošolci skrival resnico. Če sem prišel k pouku povabljan in zaspan, so bili prepričani, da sem ponoči popival in se zabaval. Nekateri so mi celo zavidali, prepričani, da sem 'džek', ker to počnem v času, ko je največ učenja. Tik pred maturo so se zresnili še tisti, ki so bili štiri leta največji 'luftarji'!

Konec aprila, ko sem dobil prvo plačo, sem si lahko poiškal tudi sobo. Ni bila bog ve kaj, a sem imel vsaj streho nad glavno! Če danes pomislim, kje vse sem pred tem

spal: po garažah, vrtnih utah, v avtobusih, ki so jih šoferji pozabili zakleniti. Kadar je bil mrz le prehud, sem šel tudi štopat. Tovornjakarji so me radi vzeli k sebi. Oni so imeli družbo, jaz pa sem se vsaj malo pogrel. Tudi shujšal sem, imel sem komaj malo čez šestdeset kilogramov. Pri moji višini je bilo to komaj kaj.

'Izposodil' sem si tudi obleko za k maturi. Za hotelom Union je bila neka velika blagovnica, malo sem že pozabil, kako se je imenovala. Po maturi sem obleko, etikete nisem odstranil, pustil v škafli pred trgovino. Zraven sem dodal še šopek rož.

Na maturi sem imel veliko sreče. Znal sem bolj malo, a sem jo naredil z zadostno oceno. Razredničarka je bila zelo razočarana nad menoj. Nisem ji upal pogledati v oči. Svojo skrivnost sem obdržal zase. Veliko let kasneje je sva se nekoč ponovno srečala. Beseda je dala besedo in takrat sem ji povedal čisto vse. Moja zgodba jo je zelo presunila. Ni mogla razumeti, da sem lahko brez pomoči premagal težave, v katere sem zabredel.

Samo kakih dvakrat sem pomislil, da bi si vzel življenje. Star sem bil 18 let, vsi, ki so mi kaj pomenili, so mi obrnili hrbet. Dekleta nisem imel, prijateljev tudi ne. Vsaj v Ljubljani ne. Prvi mesec, ko so me moji vrgli iz hiše, nisem imel niti toliko denarja, da bi si kupil zemljo ali jogurt. Kar sem ukradel, to sem lahko pojedel. Vedel sem, da je oče računal, da se bom vrnil domov in ga prosil odpuščanja, ko bo tako hudo, da ne bom mogel več zdržati. A me je, očitno, premalo poznal. Tega, da bi padel pred kom na kolena, ne bi nikoli storil! Ne takrat ne pozneje!

Med počitnicami sem garal kot konj. Ponoči v pekarni, dopoldne sem bil natakar. Popoldne sem kakšno uro odspal. Velikokrat sem bil tako utrujen, da nisem mogel zatistiti oči. Odršel me je poziv k vojakom. Čeprav sem se vpisal na strojno fakulteto, sem po razmisleku šel raje v vojsko. Dobro leto bom na varnem, sem si rekel. Res je bilo tako. Pogosto sem poslušal, kako so nekateri fantje v vojski potegnili kratko. Ali so se nadrejeni izživljali nad njimi ali so jih maltretirali sovojaki. Meni ni bilo hudega. Po treh mesecih 'obuke' sem pristal v mehanični delavnici, kjer sem se počutil kot doma. Nadrejeni oficir je cenil moje znanje in me tudi podpiral, ko sem se kdaj pa kdaj šel spočit v univerzitetno knjižnico. Po mojem mnenju sem bil edini v vojašnici, ki ni nikoli dobil nobenega pisma niti me ni nihče prišel obiskat. Časa, da bi razmišljal, kako sam sem in osamljen, nisem imel.

Čeprav sem si silno želel, da bi študiral, se to takrat še ni zgodilo. Prijatelj iz vojske me je povabil, naj grem z njim v Nemčijo. Da v tovarni Volkswagen v Wolfsburgu potrebujejo pridne delavce. Naj se po petih letih molka najprej oglašim doma in se prepričam, ali so še vsi živi, ali naj kar odidem v tujino? Z bolečino v srcu sem se uprl skušnjavi.

Nemčija je za dobrih sedem let postala moj dom. Bil sem priden, zelo inovativen, iznajdljiv, predvsem pa prilagodljiv. Omogočili so mi, da sem se izobraževal, zelo hitro pa sem tudi napredoval. Po dveh letih sem nemščino govoril, kot bi bila moj materni jezik.

Leta 2000, malo pred božičem, so me sodelavci povabili, naj grem z njimi v Hannover, v opero. Nič me ni vlekelo, zdelo se mi je, da strojnik, kakršen sem bil, v operi nima kaj iskati. Pred vhodom v

razsvetljeno preddverje smo trčili v skupnico razposajenih in smejočih se deklet. Niso nas spustile naprej, želele so, da pokusimo šampanjec, ki so ga imele s seboj. Za tisto, najbolj jezično, se je kasneje izkazalo, da je doma iz Maribora. Izmenjali smo si naslove ter se dogovorili, da novo leto preživimo skupaj. Že naslednji dan pa me je Sonja poklicala in me prosila, ali jo lahko peljem domov. Izvedela je, da so očeta ponoči urgentno odpeljali v bolnišnico.

In tako sem se odpravil na dolgo pot z dekletom, ki sem ga komaj poznal – 1200 kilometrov in več kot 15 ur vožnje pa je naredilo svoje. Zaljubila sva se! Nikoli poprej se osamljenosti, v kateri sem živel, nisem tako zavedal kot ravno v trenutkih, ko sem imel ob sebi dekletke, ki mi je bilo všeč. Jaz pa njej. Poročila sva se na hitro, še pred pustom. Vabilo na poroko sem poslal bratom in tudi staršem. Nobenega odgovora nisem dobil.

Ko je bil sin star osem let, smo se zapeljali v domačo vas. Bila je zelo drugačna, kot sem jo imel v spominu. Ustavili smo se pred rojstno hišo. Ni se dosti spremenila. S sinom sva stala na drugi strani ceste. Ne morem povedati, kako sem si zaželel, da bi potrkal na domača vrata, a si nisem upal. Potem sem zagledal očeta, ki je na dvorišče pripeljal samokolnico. Pogledal je proti meni, ali me je spoznal ali ne, ne vem. Kmalu je izginil v notranjosti hiše. Odšel sem na banko, kjer je še zmeraj delal brat. Izmenjala sva si nekaj vljudnih besed. Ni pa me pogledal v oči.

Morda bodo domači prebrali mojo zgodbo. Če bodo pozabili na zamere, bom vesel našega srečanja. Vem, da odpuščanje ne more spremeniti preteklosti. Lahko pa nas zbliža v letih, ki jih imamo še na voljo!«

(Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Kumare, majhne ali velike, so bogate z vodo in hranilnimi snovmi ter imajo malo kalorij. So odlična hrana za izgubo telesne teže. Poleg tega poskrbijo za lepoto, lahko jih uporabimo celo pri sončnih opeklinah.

Pikantna kumarična pijača

Potrebujemo 2 solatni kumari, 2 limoni, 500 ml ledeno mrzle mineralne vode, peteršilj, pol žličke soli, poper in žličko sladkorja. Kumare olupimo, po dolgem razpolovimo in izdobljemo seme. Polovice narežemo na kocke. Limone ožamemo, peteršilj operemo in osušimo. Kumare, limonin sok, nasekljan peteršilj in mineralno vodo damo v mešalnik in zmeljemo. Pijačo po okusu začini s soljo, poprom in sladkorjem.

Sok iz kumar in lubenic

Potrebujemo pol lubenice, četrť kumare, 6 večjih jagod in 3 metine liste.

Lubenico narežemo na kose, jo olupimo in odstranimo seme. Lubenico in kumaro narežemo na kose in iz njih v sokovniku iztisnemo sok. Nalijemo ga v mešalnik, mu dodamo jagode ter metine liste in zmeljemo. Takoj postrežemo.

Solata s kumarami in korenjem

Potrebujemo 8 korenčkov, 2 veliki kumari, 2 limoni, 5 žlic olivnega olja, sol in poper.

Kumare in korenje operemo. Korenje ostrgamo in še enkrat oplaknemo, kumare olupimo. Oboje narežemo na tanke rezine ali naribamo in damo v skledo. Limono operemo in ožamemo. Limonin sok in olivno olje polijemo po solati, začini s poprom in soljo ter dobro premešamo.

Kuskus s kumarami in paradižnikom

Potrebujemo 250 g kuskusa, olivno olje, 4 paradižnike, čebulo, 2 kumari, 3 limone, peteršilj, listke mete, sol in poper.

Kuskus pripravimo po navodilih na embalaži. Zabelimo ga z nekaj žlicami olivnega olja in ohladimo. Čebulo narežemo na tanke rezine. Kumari olupimo in narežemo na rezine, paradižnike na krhle. Limone ožamemo. Ohlajen kuskus in vso zelenjavo pokapamo z limoninim sokom in olivnim oljem ter premešamo. Potresemo z nasekljanim peteršiljem in meto ter začini s soljo in poprom. Pokrijemo s folijo in za eno uro postavimo v hladilnik. Lahko dodamo tudi fetu, tunino, papriko ...

Nasvet: kako vložiti večje kumare

Včasih kakšne kumarice spregledamo in hitro zrastejo preveč, da bi jih cele vložili v kozarec. Kljub temu jih še vedno lahko vložimo, le da jih narežemo na tanke rezine.

Za 1 kg narezanih kumaric potrebujemo 2 čebuli, 2 stroka česna, koper, 9 dl belega vinskega kisa, 75 g grobe soli, žličko zrnca črnega popra in 2 žlički gorčičnih semen.

Narezanim kumaricam dodamo na kolobarje narezani čebuli, olupljena stroka česna in koper. Vse pomešamo in zložimo v sterilizirane kozarce. Nato skupaj zavremo 6 dl vode, kis, sol, poper in gorčična semena ter kuhamo 3 minute. Kumare zalijemo z vrelo tekočino, ki naj jo dobro pokrije, kozarce takoj zapremo in pustimo, da se ohladijo. Shranimo jih v hladni shrampi ali v hladilniku.

Osvežilne skutne rezine z breskvami

ERIKA JESENKO

Rahla skutna krema z breskvami, ujeta med dve plasti rahlega biskvita ... Osvežilne skutne rezine z breskvami so prava ideja za vroče poletne dni.

Za pripravo osvežilnih skutnih rezin z breskvami potrebujemo: za testo: 4 jajca, 160 g moko, 1 vaniljev sladkor, 90 g sladkorja, pol pecilnega praška, 0,5 dl olja, 1,5 dl kompota za navlažitev testa. Za kremo: 3 srednje velike breskve, 0,5 kg pasirane skute, 3,5 dl smetane, 4 liste želatine, 1 vaniljev sladkor, 80 g sladkorja, 2 žlici limoninega soka.

Najprej se lotimo priprave biskvita: rumenjake in

beljake ločimo. Iz beljakov stepemo sneg, in ko je sneg že skoraj povsem kompakten, mu dodamo sladkor ter stepamo do trdnega snega. V sneg postopoma vmešamo rumenjake in prilijemo olje. Nato postopoma vmešamo še moko, ki smo ji prej primešali pecilni prašek. Maso za biskvit zlijemo v srednje velik pekač (pekač naj bo malo manjši od pečice), prekrit s peki papirjem. Pečemo v pečici, segreti na 180 °C, od 10 do 15 minut. Pečeni biskvit vzamemo iz pečice ter ga ohladimo.

Medtemkosebiskvithladi, pripravimo kremo. Breskve

narežemo na majhne kocke. Želatino za 10 minut namočimo v hladni vodi ter jo ožamemo. V kozici segrejemo 1 dl smetane do vretja ter odstavimo. Še v vročo smetano

LAHKE JEDI

vmešamo ožeto želatino in mešamo, da se želatina povsem raztopi. Preostalo smetano stepemo. V večji posodi skupaj zmešamo skuto, sladkor, limonin sok in

smetano z raztopljeno želatino. Nato primešamo še narezane breskve in stepeno smetano.

Sestavljanje rezin: Biskvit prerežemo čez polovico, tako da dobimo dva pravokotnika. En del biskvita postavimo v pekač ter ga namočimo s sadnim kompotom. Po njem razporedimo kremo ter jo prekrijemo s preostalim delom biskvita, ki ga po vrhu navlažimo s sadnim kompotom. Pekač postavimo za nekaj ur v hladilnik, da se krema strdi.

NASVET: Ko ni sezona breskev, lahko uporabimo breskve iz kompota.

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

"SE BO ŽE
ZACELILO.

Po vsej verjetnosti ste zdravi in nimate razloga za skrb. A sprememba na koži, ki se ne celi, ter kožno znamenje, ki se veča, spreminja obliko, barvo ali krvavi, sta lahko prva znaka kožnega raka. Ne iščite izgovorov, posvetujte se s svojim zdravnikom.

#BREZizgovorov

www.onkonet.si

ONONET

Pikado nič več le gostilniška igra

Na Jesenicah deluje edini gorenjski klub pikada, Pikado klub Devil, ki trenutno šteje okoli trideset članov, pretežno moških. A v klubu so tudi dekleta.

NEŽA MARKELJ

Jesenice – Pikado je običajno igra dveh igralcev, ki na razdalji 2,37 metra izmenjuje mečeta puščice v elektronsko ali plutovinasto tarčo, izobešeno na višini 1,73 metra. Igra se začne z določenim številom točk, 501 ali 301, in konča, ko prvi igralec zmanjša število točk na nič.

Začetki pikada

Legenda pravi, da je angleški kralj Henry VIII. svojim vojakom ukazal, da morajo lokostrelske veščine uriti celo leto – poleti na prostem, pozimi pa jih je muhasto angleško vreme prisililo, da so skrajšali lokostrelske puščice in jih metali v dno praznega vinskega soda. Dno soda je kmalu nadomesti kolobar drevesa, ki je s časom razpokal, novonastale črte pa so bile osnova za razmejitev tarče na polja različnih vrednosti. In tako se je razvil pikado. Igra, ki v Sloveniji še vedno slovi kot gostilniška aktivnost in zabava ob pijači s prijatelji, je bila januarja preteklo leto uradno kategorizirana kot športna disciplina.

Zveza Pikado društev Slovenije

V primerjavi z drugimi evropskimi državami, kot so Italija, Madžarska, Avstrija in Nizozemska, je Slovenija tako po številu profesionalnih igralcev, organiziranosti klubov in njihovem številu, delu z mladimi kot tudi po organizaciji turnirjev na svetovnem nivoju krepko v zaostanku. Sosednja Madžarska je na primer v letošnjem letu organizirala kar šest turnirjev svetovne serije WDF v klasičnem pikadu, medtem ko so turnirji pri nas v veliki meri organizirani le na nacionalnem nivoju. V Sloveniji je registriranih le osem klubov, ki soustvarjajo Zvezo pikado društev Slovenije z namenom, da bi v novooklicani šport pritegnili mlade in povzdignili njegov

Pikado klub Devil na Jesenicah je edini na Gorenjskem. / Foto: arhiv kluba

Prostori, v katerih člani jeseniškega društva vadijo in izpopolnjujejo tehniko meta. / Foto: arhiv kluba

ugled na nivo, ki ga ta uživa v Veliki Britaniji ali na Nizozemskem.

Edini registriran klub na Gorenjskem

Novembra lani je svoja vrata prvič odprl Pikado klub Devil na Jesenicah, ki trenutno šteje okoli trideset članov, pretežno moških. Ti se

nekajkrat tedensko dobivajo v prostorih društva, kjer tudi po šest ali več ur izpopolnjujejo tehniko meta in njegovo konstantnost na šestih elektronskih in dveh t. i. steel dart (plutovinastih) tarčah.

»V okviru društva imamo treninge od tri- do petkrat na teden, odvisno kdaj in pa koliko članov je lahko

prisotnih, saj ima večina službene obveznosti, tako da so treningi bolj stvar dogovora med člani,« pove Patricija Šukalo Jokić in doda, da se klubu lahko pridružijo vsi, ki pikado radi igrajo – kot hobi ali pa želja po napredovanju in tekmovanju pod okriljem Pikado zveze Slovenije.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 16. 8.	Sreda 17. 8.	Četrtek 18. 8.	Petek 19. 8.	Sobota 20. 8.
15/25 °C	16/28 °C	17/30 °C	14/24 °C	13/27 °C
Nedelja 21. 8.	Ponedeljek 22. 8.	Torek 23. 8.	Sreda 24. 8.	Četrtek 25. 8.
13/25 °C	14/26 °C	15/27 °C	15/28 °C	14/27 °C

tedenski koledar

		vzhod	zahod
16. 8.	tor. Rok	6.03	20.10
17. 8.	sre. Pavel, zdr. prek. Slo. z mat. nar.	6.04	20.09
18. 8.	čet. Helena	6.05	20.07
19. 8.	pet. Ljudevit ☾	6.06	20.05
20. 8.	sob. Bernard	6.08	20.03
21. 8.	ned. Ivana	6.09	20.02
22. 8.	pon. Timotej	6.10	20.00

Kako izklopiti brezstično plačevanje

URŠKA PERNEL

Kranj – Od začetka letošnjega junija je limit za brezstično plačevanje s karticami Visa in Mastercard v Sloveniji povišan s 25 evrov na 50. A vsi te možnosti ne želijo, predvsem zaradi strahu pred tatovi in prevaranti. Na Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) pri tem ugotavljajo, da vse banke ne omogočajo izklopa brezstičnega

načina plačevanja, s tem pa nekatere komitente spravljajo v slabo voljo. Najpogosteje gre za starejše uporabnike, ki ne zaupajo sodobni tehnologiji. Izklop omogoča manj kot polovica bank, ki so na tem področju po mnenju ZPS do uporabnikov prijazne: Banka Sparkasse, DBS, Intesa Sanpaolo Bank, N Banka, NLB, UniCredit Banka. Izklop je povsod brezplačen, le pri N Banki je

treba plačati en evro pri karticah z odloženim plačilom, a bo tudi to kmalu mogoče brezplačno opraviti v mobilni banki. Druge banke izklopa ne omogočajo.

»Na nekaterih bankah pravijo, da izklopa ne omogočajo zaradi majhnega povpraševanja, majhnega tveganja za zlorabe in možnosti, da uporabnik kartico v celoti zaklene, nastavi limite in področja uporabe,« pravijo

na ZPS, kjer svetujejo komitentom, naj upoštevajo pravila varnega ravnanja s karticami in naj se naročijo na varnostna SMS-sporočila, ki jih obvestijo o vseh opravljenih transakcijah. »Nastavite si limite na karticah, če vaša banka to omogoča. Nadzorujte svojo porabo. Brezstična plačila so še bolj 'nevidna' in 'neboleča' – dokler ne vidite stanja na računu,« še poudarjajo.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Praznovanje žeganja v cerkvi na Sv. Joštu

Kranj – Župnija Kranj Šmartin vabi v nedeljo, 21. avgusta, na praznovanje žeganja v cerkvi na Sv. Joštu nad Kranjem. Ob 10. uri bo slovesna sv. maša, ki jo bosta prenašala Radio Ognjišče in RTV na programu Ars.

Srečanje harmonikarjev, pevcev in glasbenih skupin

Gozd – Planinsko društvo Križe vabi na srečanje harmonikarjev, pevcev in glasbenih skupin, ki bo v nedeljo, 21. avgusta, ob 10. uri v Zavetišču v Gozdu. Na zabavni prireditvi bo poskrbljeno za veselo razpoloženje, hrano in pijačo.

IZLET

S kolesom v Dovžanovo sotesko

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi v četrtek, 18. avgusta, na kolesarjenje, ki bo na relaciji Naklo–Križe–Tržič–Dovžanova soteska–Naklo. Štart ob 8. uri izpred Doma upokojencev Naklo.

OBVESTILA

Večer ljudskih pesmi z Dečvami

Naklo – V Medgeneracijskem centru Naklo bo v četrtek, 18. avgusta, ob 19. uri delavnica večglasnega ljudskega petja – Večer ljudskih pesmi z Dečvami. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijava@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Priprava potovanja s pomočjo računalnika

Šenčur – V sklopu medgeneracijskega sodelovanja v Šenčurju bo v četrtek, 18. avgusta, ob 18. uri v sejni sobi Doma krajanov Šenčur potekalo predavanje na temo priprava potovanja s pomočjo računalnika, kjer se boste naučili pripraviti potovanje s pomočjo računalnika in različnih aplikacij, kot so aplikacija za prevajanje govora v tuje jezike, Google zemljevidi, iskanje in rezervacija letalskih kart, Booking – rezervacija nastanitve in druge. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijava@luniverza.si ali 04 280 48 25.

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevoznna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 2200066

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

MASIVNA smrekova vrata s podbojem, vel. 205 x 85 cm, ugodno, tel.: 040/614-605 2200211

KURIVO

PRODAM

SUHA hrastova drva, tel.: 041/358-030 2200214

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

JEDILNO mizo 80 x 120, pomožno zložljivo posteljo in stare slike, tel.: 040/705-145 2200213

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 22001847

IŠČEM

ODLIKOVANJA, značke, kovance, slike, srebrnino, luči, ure in razne druge stvari..., tel.: 068/173-293 22001945

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikatni, različni motivi, velikosti - poletni popusti!, tel.: 040/567-544 22001797

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

MLADO mucu, tel.: 051/397-239 22001893

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave barve, pred nesnostjo in kg bele piščance. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 22001891

PRAŠIČE, težke od 50 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in možna dostava, tel.: 041/455-732 22001896

TELIČKO križanko ČB/LIM in bikce črno-bele, tel.: 041/691-243 22002010

VEČ telet, petelina in belo mivko. Podarim mucka. Pomagam na kmetiji v zameno za ..., tel.: 041/851-862 22002009

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni ceni. LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 22001894

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, dekorativni ometi in opleski, barvanje nadstreškov, ograj in fasad, vam nudim Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 22001910

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22001892

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko s.p., Brezje pri Dobu 4 a, Dob, tel.: 051/828-419 22001783

RAZNO

PRODAM

DVE posodi za prenašanje hrane, tel.: 040/854-721 22002012

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Torek, 16. 8.
17.30, 20.30 NAK
17.00 DC LIGA SUPER LJUBLJENČKOV, sinhro.
20.00 HITER KOT STREL
15.45, 17.45, 19.45 MINIONI: GRUJEV VZPON, sinhro.

16.45, 18.45 MINIONI: GRUJEV VZPON, 3D, sinhro.
18.00 THOR: LJUBEZEN IN GROM
19.20 ELVIS
15.30, 20.45 TOP GUN: MAVERICK

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

LOTO

Rezultati – žrebanje 14. 8. 2022
5, 15, 16, 18, 21, 22, 39 in 17

Loto PLUS: 10, 13, 18, 21, 32, 37, 38 in 26
Lotko: 9 2 0 8 6 6

Sklad 17. 8. 2022 za Sedmico: 3.830.000 EUR
Sklad 17. 8. 2022 za PLUS: 980.000 EUR
Sklad 17. 8. 2022 za Lotka: 300.000 EUR

IVAN SIVEC
CVETOČA Slovenija
Sedem stopenj do neba

Priljubljeni pisatelj Ivan Sivec je knjigo posvetil Sloveniji, ki jo ima neizmerno rad in ji želi vse najboljše. Prebrali boste zgodbe o dveh mladih zdravnikih, ki povsod naletita na ovire, o eni od številnih radijskih postaj na naših tleh, o pasjem prijatelju, katerega družba je velikokrat boljša od človeške, o zakoncih, ki se jima šele v času covida-19 odprejo oči ...

200 strani, trda vezava

15 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Polanca Andrejčič Mužič
MEDITERANSKA ZELIŠČA
Hidrolati, čaji in drugi pripravki

Avtorica vas popelje v svet sivke, rožmarina, žajblja, lovora in oljčnih listov. Z navdušenjem boste izdelovali hidrolate, pripravljali čaje, kozmetiko, izdelke za aromaterapijo in kuhali odlične jedi z zelišči. Presenetila vas bo uporabnost zelišč v prehrani in negi domačih živali ter hišnih ljubljencev.

Število strani: 152 strani, 21 x 24 cm

22⁴⁰ EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

KRUH
BREZ KVASA

Strokovnjakinja peke kruha Polanca z nami deli svoje znanje, recepture in napotke, kako brez kvasa speči odlični domači kruh, narejen iz različnih vrst mok in z različnimi vzhajalnimi sredstvi – droži, soda, vinski kamen in pecilni prašek.

148 strani, mere: 20 x 24 cm

27 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Rise spremljajo kamere

Strokovnjaki skupine, ki se v okviru projekta Life Lynx zadnjih nekaj let ukvarja s ponovno naselitvijo risa v Sloveniji, so to poletje na območju Jelovice in Pokljuke skupaj z lokalnimi lovci postavili osemnajst avtomatskih kamer, ki jim bodo pomagale ugotoviti, kaj se dogaja z risi Trisom, Lenko in Zoismom.

MARJANA AHAČIČ

Pokljuka, Jelovica – Tem trem risom, ki so jih na Gorenjsko naselili lansko pomlad, so namreč v preteklih mesecih prenehale delovati telemetrične ovratnice, zato ne vedo več, kje točno seadržujejo. Na avtomatske kamere so jih posneli v sklopu zadnje sezone monitoringa, od takrat dalje pa njihov status ostaja neznan, je povedal Rok Černe, koordinator projekta.

Aprila lani so na Gorenjsko pripeljali pet risov. Tris, Julija in Lenka so bili izpuščeni na Pokljuki, Zois in Aida pa na Jelovici. Vsi so ostali na območjih, kjer so bili izpuščeni; risinja Aida je imela že lani tri mladiče, letos pa prav tako.

Kot je pojasnil, bodo iz posnetkov avtomatskih kamer lahko razbrali, kateri ris še ostaja na svojem teritoriju, hkrati pa bodo s pomočjo posnetkov lahko tudi izbrali primerno lokacijo za ponovni odlov. Vsem trem risom namreč želijo nedelujoče ovratnice zamenjati z delujočimi, kar bo omogočilo, da jih natančno spremljajo tudi v prihodnje.

Rise, naseljene v Slovenijo, spremljajo s pomočjo ovratnic in avtomatskih kamer. / Foto: Miha Krofi

»To nam bo omogočilo boljše razumevanje vzpostavljanja povezovalne populacije v slovenskih Alpah, s pomočjo podatkov pa bomo lahko spremljali tudi reprodukcijo, plenjenje in paritveno vedenje risov na območju Alp,« je pojasnil Černe.

Drugi sklop kamer, ki bo namenjen sistematičnemu monitoringu risov, bodo na Pokljuki in Jelovici postavili konec meseca in tako začeli novo, peto sezono opazovanja gibanja risov.

»V Sloveniji smo letos zaključili četrto sezono sistematičnega zbiranja

podatkov o risji populaciji s pomočjo foto pasti. V sezoni monitoringa 2021/2022 je z nami sodelovalo petdeset lovskih družin in pet lovišč s posebnim namenom, od tega pet lovskih družin z območja Gorenjske in Triglavski narodni park, kjer smo monitoring izvajali prvič. Skupaj z lokalnimi lovci smo v Sloveniji kamere postavili na več kot 150 lokacijah,« je pojasnil Černe.

Konec aprila 2021 so na Gorenjsko pripeljali pet risov. Tris, Julija in Lenka so bili izpuščeni na Pokljuki, Zois in Aida pa na Jelovici.

Vsi risi so ostali na območjih, kjer so bili izpuščeni, na Jelovici so že v prvem letu potrdili tudi reprodukcijo: risinja Aida je imela lani in ima tudi letos tri mladiče. Iz lanskoletnega legla so enega mladiča posneli tudi z avtomatsko kamero in tako potrdili, da je vsaj en mladič preživel do obdobja osamosvajanja. V naravi običajno vsi mladiči ne preživijo do odrasle dobe. V prvem letu starosti je njihova smrtnost okoli 50-odstotna, je še pojasnil Rok Černe, koordinator projekta Life Lynx, z Zavoda za gozdove Slovenije.

Koruzni labirint tudi na Krtini

Labirint z motivom Indijanca bo odprt do konca oktobra, vsak petek pa tudi med 21. uro in polnočjo.

JASNA PALADIN

Krtina – Luka Kastelic, ki koruzne labirinte v Sloveniji postavlja že od leta 2011, ga je znova zasadil tudi na Krtini pri Domžalah.

labirintu postavili bar, kjer lahko v senci koruze posedite. Ponujamo brezalkoholne osvežilne pijače. Poskrbljeno je za parkirišče, sanitarije in Wi-Fi, predvsem pa za zabavo,« pravi Kastelic, ki

Koruzni labirint na Krtini ima motiv Indijanca.

»Letos smo za motiv izbrali Indijanca, kot poklon in v zahvalo tej neverjetni civilizaciji, ki nas je med drugim spoznala tudi z neprecenljivo poljščino koruzo.

Koruzni labirint ima dva vhoda in dva izhoda, sredi labirinta je velik most, ki ponuja razgled na celoten labirint. Kot novost smo v

je uredil labirint. Velik je za kar šest nogometnih igrišč in ima 15 zabavno-poučnih točk, ki jih obiskovalci poiščejo s pomočjo zemljevida.

Avgusta je labirint odprt vsak dan med 9. in 20. uro, vsak petek pa vabijo tudi v nočni labirint med 21. uro in polnočjo. Odprt bo vse do 31. oktobra.

Labirint je primeren predvsem za družine in skupine, željne zabave.

Posebno doživetje je obisk labirinta v nočnih urah.

/ Foto: Luka Kastelic

Jutri je državni praznik, ki ni dela prost

URŠKA PERNEL

Kranj – Jutri, v sredo, je v Sloveniji državni praznik, s katerim zaznamujemo združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. Po zakonu o praznikih in dela

prostih dnevih pa to ni tudi dela prost dan. Uveden je bil leta 2006. V Sloveniji imamo trinajst državnih praznikov, od tega jih je sedem dela prostih (novo leto, Prešernov dan, dan boja proti okupatorju, praznik dela, dan

državnosti, dan spomina na mrtve ter dan samostojnosti in enotnosti). Šest državnih praznikov pa ni dela prostih, to so: dan Primoža Trubarja, združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, vrnitev Primorske

k matični domovini, dan suverenosti, dan Rudolfa Maistra in dan slovenskega športa. Imamo pa še nekaj drugih dela prostih dni: velikonočni ponedeljek, Marijino vnebovzetje, dan reformacije in božič.

vremenska napoved

Danes bo deloma sončno, sredi dneva in popoldne lahko nastane kakšna nevihta. Jutri bo sončno in toplo. V četrtek bo sprva sončno, popoldne pa bo oblačnost naraščala, verjetnost za plohe in nevihte se bo povečala.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK 13/23 °C
SREDA 12/26 °C
ČETRTEK 12/28 °C

